

AXOPAR

ANVÄNDARHANDBOK

AXOPAR 28 CABIN / AC

AXOPAR

INNEHÅLL

FÖRORD 2

INTRODUKTION 4

Symboler som används i handboken	4
Identifikation	5
Tillverkarskylt	5
Allmän översikt Cabin	6
Arbetsdäck och badstegar Cabin	7
Allmän översikt AC	8
Arbetsdäck och badstegar AC	9
Tekniska data	10
Vaatumuksenmukaisuusvakuutus	11
Toalett-, svartvatten- och gråvattensystem	12
Elsystem	14
Länsumpssystem	16
Däcks- och säkerhetsutrustning	17
Brandbekämpning samt bränsle-, kyl- och gasolsystem	18
Gasolutrustning	20
Gasolinstallation	21
Styrsystem Cabin / AC	22
Miljö	23

ANVÄNDNING 24

Starta motorn	24
Innan ni kastar loss	24
Lämna brygga	25
Stabilitet och flytförmåga	25
Köra båten	25
Nödbrytare	26
Körning i hög hastighet	26
Använda trimplan	27
Att köra i hård sjögång	28
Manövrera i trånga lägen	28
Att lägga till	28
Före ankring	29
Ankring, förtöjning och bogsering	29

EFTER KÖRNING 30

Underhåll	30
Träinredning	30
Kapell	30
Vid risk för frost	31
Lyft och transport	32
Åtgärder inför vinterförvaring	33
Åtgärder inför sjösättning	33

BILAGOR 34

FÖRORD

Gratulerar till din nya båt! Du är nu ägare till en kvalitetsprodukt från Axopar Boats. Vi tackar er för att ni valde en Axopar och önskar er många angenäma stunder till sjöss.

I den här handboken hittar du all viktig information som hjälper dig att hantera och underhålla din båt på ett säkert och lättskött sätt. Handboken innehåller bl.a. allmän information om garantiärenden. Dessutom innehåller den detaljerad information om båten och de system som finns installerade ombord samt allmän information om hur du hanterar båten och underhåller den.

Vi rekommenderar varmt att du noggrant läser igenom handboken och bekantar dig med båten innan du tar den i bruk. Den här handboken är naturligtvis inte en kurs i sjömanskap eller båtsäkerhet. Om det här är din första båt eller om denna båttyp är ny för dig, ber vi dig för din egen komfort och säkerhet att försäkra dig om att du kan hantera båten innan du beger dig ut första gången. Din försäljare, båtklubbar och nationella motorbåts- och seglarförbund ger dig gärna uppgifter om lokala sjöskolor eller rekommenderar godkända instruktörer.

Du bör också försäkra dig om att förväntade vind- och vågförhållanden motsvarar båtkategorin för din båt samt att du och din besättning klarar av att hantera båten i dessa förhållanden. De vind- och vågförhållanden som motsvarar båtkategori C kan variera mellan storm och hård vind, vilket innebär fara för exceptionella vågor och vindbyar. Din båt är

konstruerad för detta, men trots det är det frågan om farliga förhållanden som bara en kunnig och utbildad besättning, i gott skick och med en välskött båt, klarar av att hantera tillfredsställande.

Handboken är inte heller en detaljerad underhålls- och felsökningsguide. Om det uppstår problem är det skäl att kontakta båtillverkaren eller tillverkarens representant. Vänd dig alltid till kompetenta och utbildade yrkesmänniskor när din båt behöver servas eller kräver reparation och ändringar. Ändringar som kan påverka båtens säkerhetsegenskaper måste bedömas, genomföras och dokumenteras av kompetenta personer. Båtillverkaren kan inte hållas ansvarig för icke-godkända modifieringar av båten. Varje förändring av båtens tyngdpunkt (t.ex. genom montering av tung utrustning högt upp eller byte av motortyp) påverkar märkbart båtens stabilitet, trim och prestanda.

Båtagaren är skyldig att beakta lokala och internationella krav på båtens besättning, utrustning och framförande. I vissa länder krävs körkort eller separat fullmakt för att framföra båten och vissa länder kan även ha specialbestämmelser för detta.

Håll alltid din båt i gott skick och ta i beaktande att den slits till följd

av åldrande och hård eller felaktig användning. Oberoende av hur hållbar en båt är, kan den få betydande skador om den används felaktigt. Felaktig användning av båten hör helt enkelt inte ihop med säkert sjömanskap. Försök därför alltid anpassa båtens fart och kurs till vågförhållandena.

Om din båt är utrustad med en livflotte, läs då noggrant igenom dess instruktionsbok. Båten bör vara utrustad med lämplig säkerhetsutrustning, beroende på båttyp, väderförhållanden och liknande. Denna utrustning är obligatorisk i vissa länder. Besättningen bör känna till hur all säkerhetsutrustning ska användas och hur de viktigaste nödgärder ska utföras (räddning av man över bord, bogsering osv.). Båtskolor och -föreningar ordnar regelbundet räddningsövningar.

Utrustningsnivån i din båt kan skilja sig från bilderna och beskrivningarna i denna handbok. Detta kan t.ex. bero på vilken extra utrustning du valt eller på att vissa modifieringar har införts efter att denna handbok färdigställdes. I sådana fall rekommenderar vi att du kontakter återförsäljaren för att erhålla de saknade instruktionerna på den avvikande utrustningen. Förvara denna handbok på ett säkert ställe och ge den vidare till den nya ägaren vid en eventuell försäljning. Skulle handboken komma bort eller förstöras kan en ny beställas via din återförsälja-

re. Garantivillkor och reklamationsförfarande finns beskrivna i köpekontraktet. De medföljande garantibevisen ska fyllas i och skickas in för att garantin ska vara giltig.

I köpekontraktet/beställningen finns information om vad som ingår i din beställning. Om det skulle uppstå fel på båten eller dess utrustning, kan du kontrollera i servicehandlingarna vilka åtgärder som ska vidtas vid eventuell service och reparation. Vid oklarhet, kontakta alltid din återförsäljare.

Observera att din båt är en fritidsbåt och inte avsedd för yrkesmässigt bruk.

Specifikationer, illustrationer och exempel med tillhörande konstruktionsdata i denna publikation är inte bindande. Vi förbehåller oss rätt att göra ändringar.

INTRODUKTION

SYMBOLER SOM ANVÄNDS I HANDBOKEN:

FARA!

Iaktta försiktighet för att förhindra skador som kan leda till dödsfall eller bestående men.

VARNING!

Varnar för en sådan allvarlig riskfaktor som med stor sannolikhet leder till dödsfall eller bestående men, om inte tillräcklig försiktighet iakttas.

OBS!

OBS! Iaktta försiktighet för att förhindra personskada eller skador på båt och utrustning.

Denna ägarens handbok är framtagen för att instruera Er om Er nya båt och för att bruka båten på rätt sätt, och är inte ämnad som en fullständig service eller reparations handbok.

CE-KLASSIFICERING

CE-klassificering innebär att båtarna skall vara konstruerade och byggda så att de under beskrivna förhållanden behåller sin stabilitet och flytkraft och uppfyller andra tillämpliga väsentliga krav som anges. Ett av kraven är även att båtarna ska vara lättmanövrerade.

A. Ocean

Dessa båtar är konstruerade för långfärder då vindstyrkan kan överstiga 8 Beaufort och signifikanta våghöjder på 4 m eller mer. Under sådana förhållanden bör dessa båtar vara i stort sett självförsörjande.

B. Öppet hav

Dessa båtar är konstruerade för vindstyrkor på högst 8 Beaufort och signifikanta våghöjder på högst 4 m. Sådana förhållanden kan förekomma utomskärs i oskyddade vatten.

C. Kustfarvatten

Dessa båtar är konstruerade för vindstyrkor på högst 6 Beaufort och signifikanta våghöjder på högst 2 m. Sådana förhållanden kan förekomma nära kusten, i stora vikar, flodmynningar och insjöar.

IDENTIFIKATION

Varje båt är utrustad med en unik identifikationskod, som innehåller uppgifterna i nedanstående beskrivning. Identifikationskoden består av 14 tecken plus ett bindestreck. Kodens texthöjd är 6 mm och den är fastsatt på styrbords sida av båtens akterspegel. Identifikationskoden utläses enligt nedanstående exempel:

FI – AXOC8001E414

FI	Tillverkningsland
-	Bindestreck
AXO	Tillverkare: _____
C8	Båtmodell
001	Båtnummer
E	Tillverkningsmånad: A=Januari, B=Februari osv.
4	Tillverkningsår
14	Årsmodell

TILLVERKARSKYL

Samarbetet med VTT (Teknologiska forskningscentralen VTT i Finland) innebär att VTT som extern och opartisk aktör har kontrollerat att båten uppfyller fritidsbåtordningen och kraven i de relaterade standarderna. Tillverkarskylten finns alltid nära förarplatsen i båten. Tillverkarskylten ger följande information:

BOAT TYPE

Båtmodell

DESIGN CATEGORY

Båtklassificering. Se närmare beskrivning under punkten CE-klassificering.

MAX. NO

Största tillåtna antal personer

MAX. LOAD

Lastförmåga. Omfattar sammanlagd vikt av personer och bagage (innehållet i bränsletankar inte inräknat).

NUMMER PÅ ANMÄLT ORGAN

VTT

Fullständig beskrivning av uppgifterna på skylten finns i denna handbok under vederbörliga punkter.” (Lastförmåga och maximal motoreffekt)”

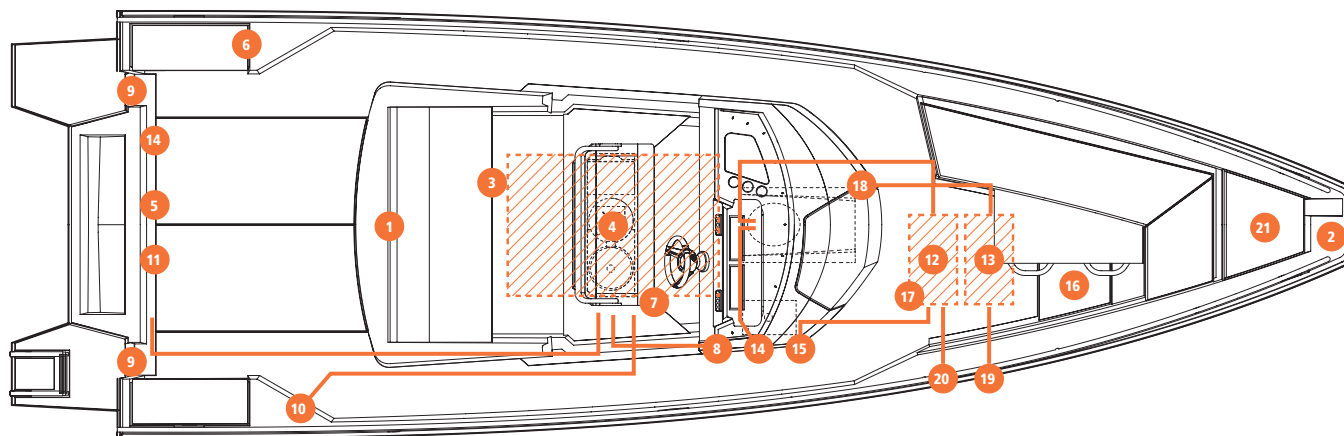
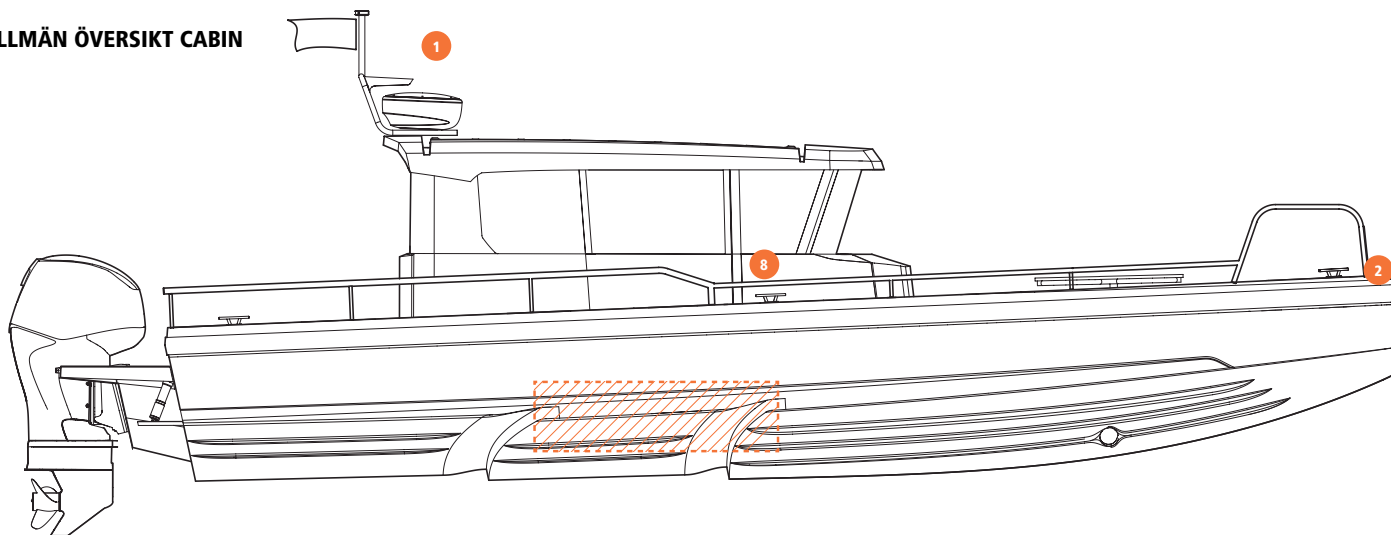
OBS!

Innehållet i de fasta tankarna ingår inte i lastmängden som anges på Tillverkarskylten.

VARNING!

Båtens största tillåtna antal personer får inte överskridas. Oavsett antal ombordvarande, får aldrig den sammanlagda vikten av personer och deras bagage överskrida båtens största tillåtna lastförmåga. Använd alltid för ändamålet avsedda sittplatser.

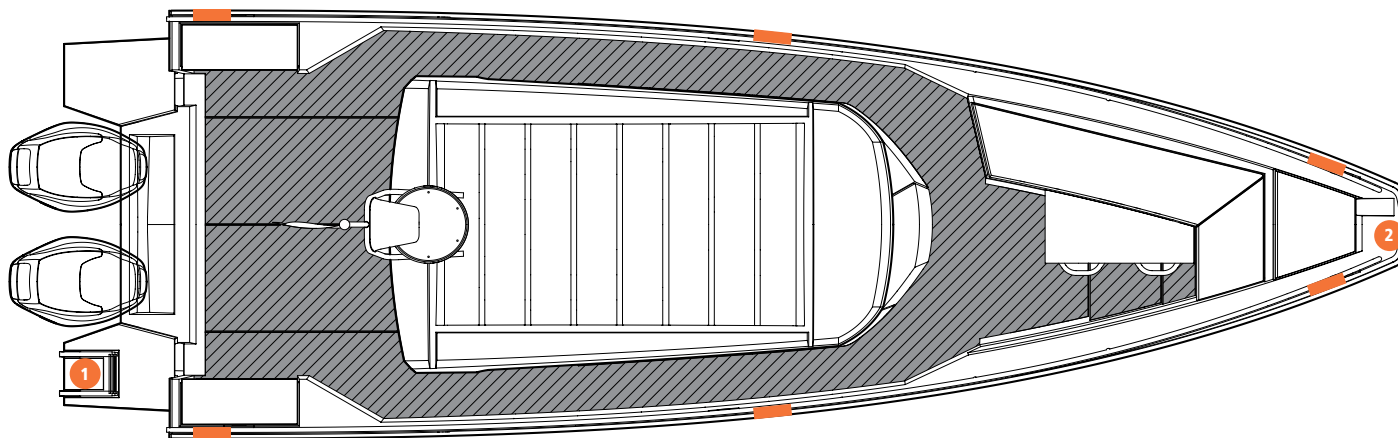
ALLMÄN ÖVERSIKT CABIN

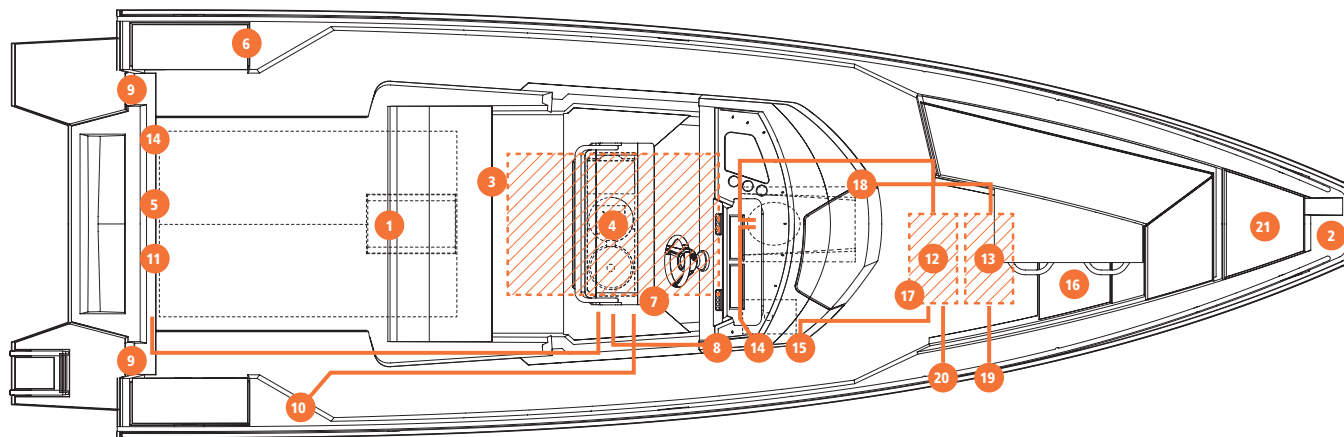
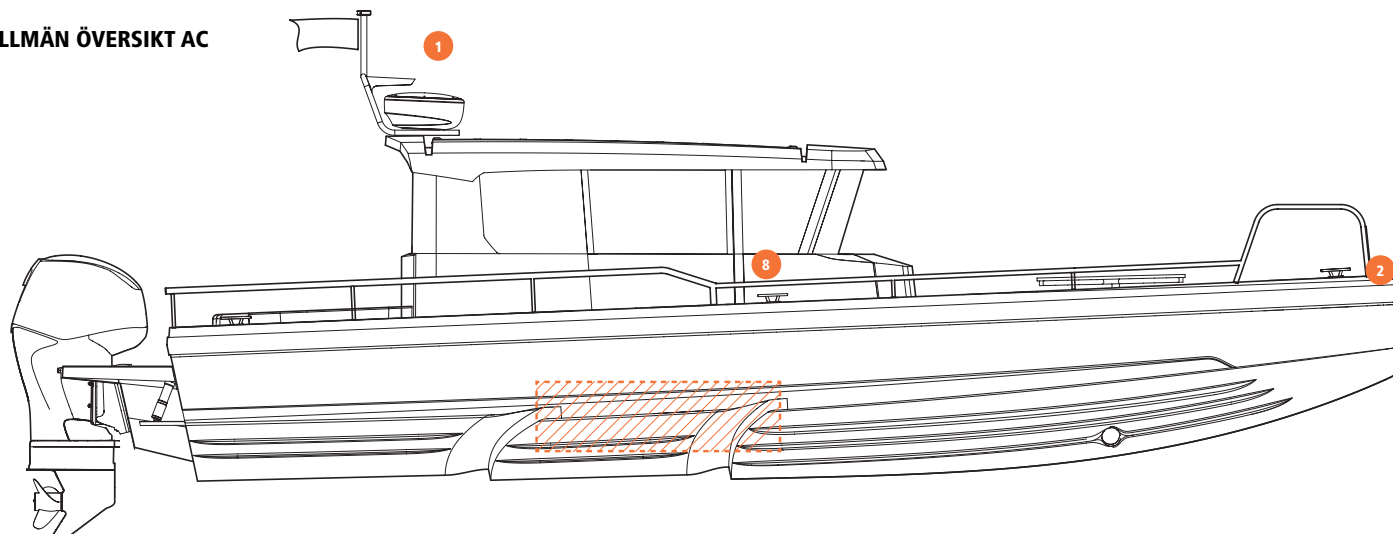
01 Topplanterna	08 Bränsletankens avluftningsventil	15 Stängningskran för septiktanken
02 Navigationsljus 112.5° röd 112.5°
grön effekt 10W	09 Tömningsventiler för det öppna
utrymmet	16 Servicelucka för bogpropeller
03 Pulversläckare 2kg effekt 13A89BC	10 Påfyllningsbeslag för bränsle	17 Däckstömning av septiktank
04 Bränsletank	11 Bränslefilter/ - vattenseparator	18 Påfyllningsöppning för vatten
05 Länspump	12 Septiktank	19 Vattentankens avluftningsventil
06 Manuell länspump	13 Vattentank	20 Septiktankens avluftningsventil
07 Bränsletankens servicelucka	14 Stängningskran för WC-spolvatten	21 Gasolflaska

ARBETSDÄCK OCH BADSTEGAR CABIN

01 Badstegar **02** Trailerögla Däcksyta Knapar

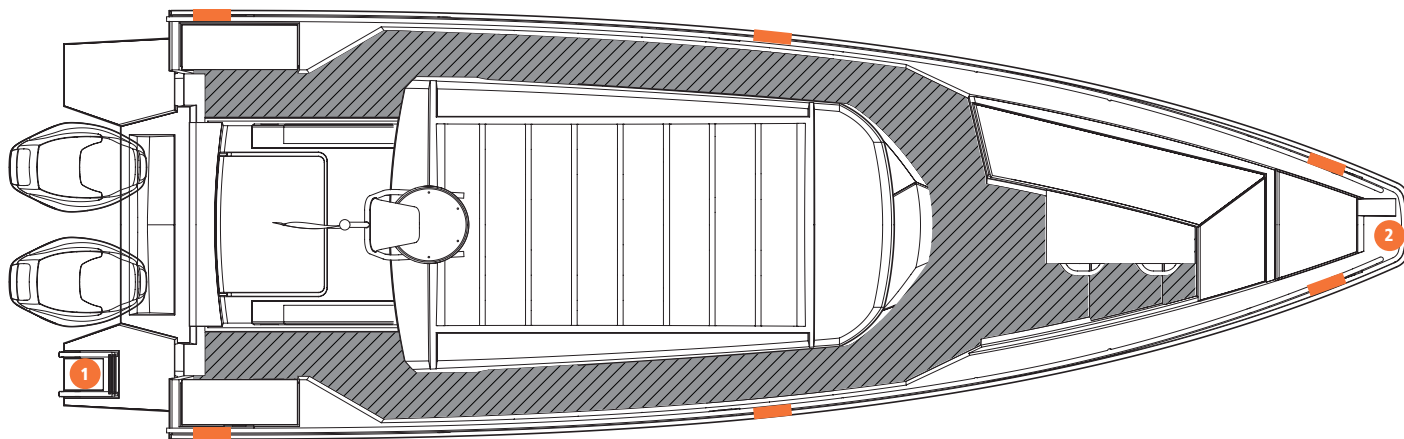
ALLMÄN ÖVERSIKT AC

01 Topplanterna	08 Bränsletankens avluftsventil	15 Stängningskran för septiktanken
02 Navigationsljus 112.5° röd 112.5°
grön effekt 10W	09 Tömningsventiler för det öppna
utrymmet	16 Servicelucka för bogpropeller
03 Pulversläckare 2kg effekt 13A89BC	10 Påfyllningsbeslag för bränsle	17 Däckstömning av septiktank
04 Bränsletank	11 Bränslefilter/ - vattenseparator	18 Påfyllningsöppning för vatten
05 Länspump	12 Septiktank	19 Vattentankens avluftsventil
06 Manuell länspump	13 Vattentank	20 Septiktankens avluftsventil
07 Bränsletankens servicelucka	14 Stängningskran för WC-spolvatten	21 Gasolflaska

ARBETSDÄCK OCH BADSTEGAR AC

01 Badstegar **02** Trailerögla Däcksyta Knapar

TEKNISKA DATA

BÅTMODELL	AXOPAR 28 CABIN / AC
BÅTKLASSIFICERING	C (KUST)
LÄNGD	LH 9,01 M
BREDD	BH 2,81 M
STÖRSTA REKOMMENDERADE PERSONANTAL	8 (EN VUXEN FÖRUTSÄTT VÄGA 75 KG, ETT BARN 37,5 KG)
STÖRSTA REKOMMENDERADE MOTOREFFEKT	223 KW / 300 HV, (2 X 148 KW / 2 X 200 HV)
STÖRSTA REKOMMENDERADE MOTORVIKT	522 KG
VIKT PÅ BÅTENS SKROV (UTAN MOTORER)	1820 KG
VIKT PÅ OLASTAD BÅT MED TYNGSTA	
TILLÅTNA UTOMBORDSMOTORER	2400 KG
STÖRSTA REKOMMENDERADE LAST	910 KG
VIKT PÅ FULLASTAD BÅT	3300 KG
VARAV:	
PERSONERNAS TOTALVIKT	600 KG
PERSONLIG UTRUSTNING	50 KG
MÄNGDEN FÄRSKVATTEN	39 KG (39 L)
MÄNGDEN SVARTVATTEN	45 KG (45 L)
MÄNGDEN BRÄNSLE	192 KG (260 L)
TRAILERVIKT	2620 KG (INNEHÅLLER INTE VIKTEN PÅ BESÄTTNING, PERSONLIG UTRUSTNING ELLER SVARTVATTEN)
TOTALVIKT FÖR BRÄNSLE, VATTEN OCH ÖVRIGA VÄTSKOR	261 KG
DJUPGÅENDE VID FULL LAST (UTAN MOTOR)	0,45 M
HÖJD FRÅN VATTENYTAN VID LÄTT LAST	2,85 M

Båtens stabilitet har bedömts vid viktförhållanden med största tillåtna last. Största tillåtna last innehåller endast nämnda viktkomponenter.

OBS!

Tankens totalvolym kan inte nödvändigtvis användas fullt ut på grund av trim och last. Man bör alltid upprätthålla en fyllningsgrad på 20 % i tanken.

VARNING!

När du lastar båten ska du aldrig överskrida vad som anges som största tillåtna lastförmåga. Sträva alltid efter att lasta båten omsorgsfullt och noggrant och fördela alltid lasten så att båten inte får slagsida. Undvik att placera tung last högt upp i båten. Om båten överlastas kan motorn skadas, även när den inte är igång.

GELCOAT / MÅLFÄRG

SKROV	Ashland Max Guard
DÄCK	Ashland Max Guard
INSTRUMENTMODUL	Nextel

TANKVOLYMER

BRÄNSLETANK	260 L
FÄRSKVATTENTANK	45 L
SVARTVATTENTANK	42 L

ELSYSTEM 12V

STARTBATTERIER	105A
FÖRBRUKNINGSBATTERIER	105A

ELSYSTEM 230V

FREKVENNS	
BATTERILADDARE	12 AH
LANDSTRÖMSANSLUTNING	

FÖRSÄKRAN OM ÖVERENSTÄMMELSE OCH VÄSENTLIGA SÄKERHETSKRAV

Basuppgifter EN ISO 8666:2002

- 2.1 Farkostens märkning ISO 10087:2006
- 2.2 Tillverkarens skylt RCD annex I, 2.2
- 2.5 Ägarens handbok EN ISO 10240:2004

Arrangemang och utrustning

- 2.3 Förebyggande av man över bord EN ISO 15085:2003/A1:2009
- 3.7 Förvaring av räddningsflotte RSG Guidelines
- 3.8 Nödutgång EN ISO 9094-1:2003

- 3.9 Ankring, förtöjning och bogsering EN ISO 15084:2003
- 5.7 Navigeringsljus 1972 COLREG
- 5.8 Förebyggande av utsläpp EN ISO 8099:2000

Installationer

- 5.1 Motorer och motorrum -
- 5.2 Bränslesystem EN ISO 10088:2013, EN ISO 11105:1997, EN ISO 21487:2012
- 5.3 Elsystem EN ISO 10133:2012, ISO 28846:1993/A1:2000
- 5.4 Styrsystem EN ISO 10592:1995/A1:2000
- 5.5 Gassystem -
- 5.6 Brandbekämpning EN ISO 9094-1:2003

Dimensionering

- 3.1 Konstruktion RSG Guidelines ISO 12215-5:2008, ISO 12215-6:2008

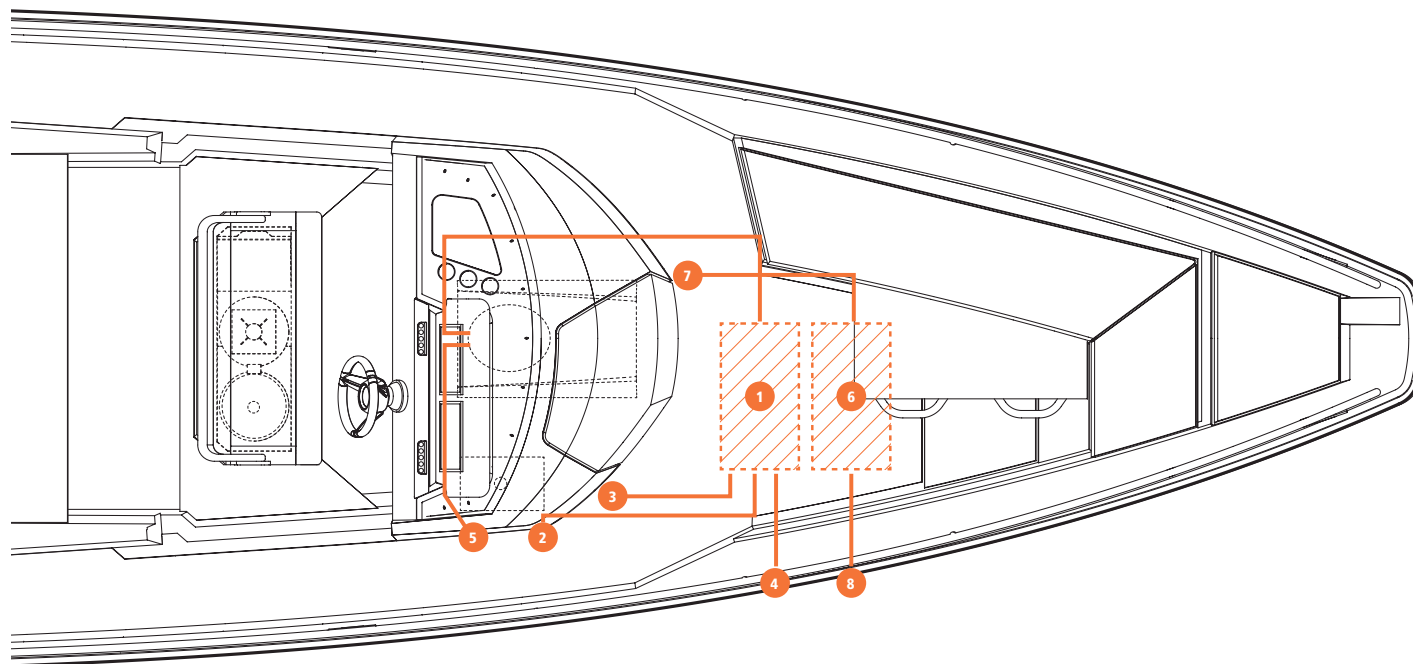
Hydrostatik

- 3.2 Stabilitet och fribord EN ISO 12217:2013
- 3.3 Bär och flytförmåga EN ISO 12217:2013
- 3.6 Tillverkarens rekommenderade största last EN ISO 14946:2001/AC 2005
- 3.4 Öppningar i skrov, däck och däckkonstruktion EN ISO 9093-1:1997, EN ISO 12216:2002
- 3.5 Vattenfyllning EN ISO 11812:2001, EN ISO 15083:2003, ISO 8849:2003

Styregenskaper

- 4 Styregenskaper EN ISO 11592-2 WD 2013-11-20, EN ISO 8665:2006
- 2.4 Sikt ifrån förarplats EN ISO 11591:2011
- Avgasutsläpp från motorerna -
- Bullernivåer -

TOALETT-, SVARTVATTEN- OCH GRÅVATTENSYSTEM

- 01** Septitank
- 02** Stängningskran för septiktanken
- 03** Däckstömning av septiktank

- 04** Septiktankens avluftsventil
- 05** Stängningskran för WC-spolvatten
- 06** Vattentank

- 07** Påfyllningsöppning för vatten
- 08** Vattentankens avluftsventil

TOALET

Rengör toaletten med ett mildt rengöringsmedel. Använd aldrig rengöringsmedel eller deodoranter som innehåller tallolja, formaldehyd eller klor och inte heller frätande eller petroleumbaserade medel. Detta kan skada plast- och gummidetaljer i toaletten. Smörj pumpaxeln med vaselin för att öka livslängden på tätningen. Skölj toalettssystemet ordentligt med färskvatten då båten inte används. I toaletten får man inte slänga annat än toalettpapper. Därför är det absolut förbjudet att slänga pappershanddukar, tyg- eller gummiprodukter, hårda föremål, oljeprodukter eller lösningsmedel i toaletten. För att undvika olika slags skador på toaletten får man inte heller hålla vatten som är mer än handvarmt.

Svartvattentank

Förorena inte miljön! Svartvattentanken har en länspump försedd med koppling av internationell standardtyp. Med pumpen kan svartvattnet tömmas i de fasta septiktankar som finns i hamnarna. Dessa anläggningar skall alltid utnyttjas. På områden där det inte finns några fasta septiktankar bör du gå tillväga på följande sätt:

Öppna den plomberade bottenventilen. I mån av möjlighet ska tanken tömmas dagligen och då alltid på djupt vatten långt från strand. Pumpens placering har angetts på konstruktionsritningen. OBS! Ventilen måste stängas efter tömning. Låt inte tanken bli full, så att papper packar sig på botten, vilket gör det svårare att tömma tanken. Instruktioner för rengöring finns i avsnittet Vinterförvaring.

Rusta toaletten på våren

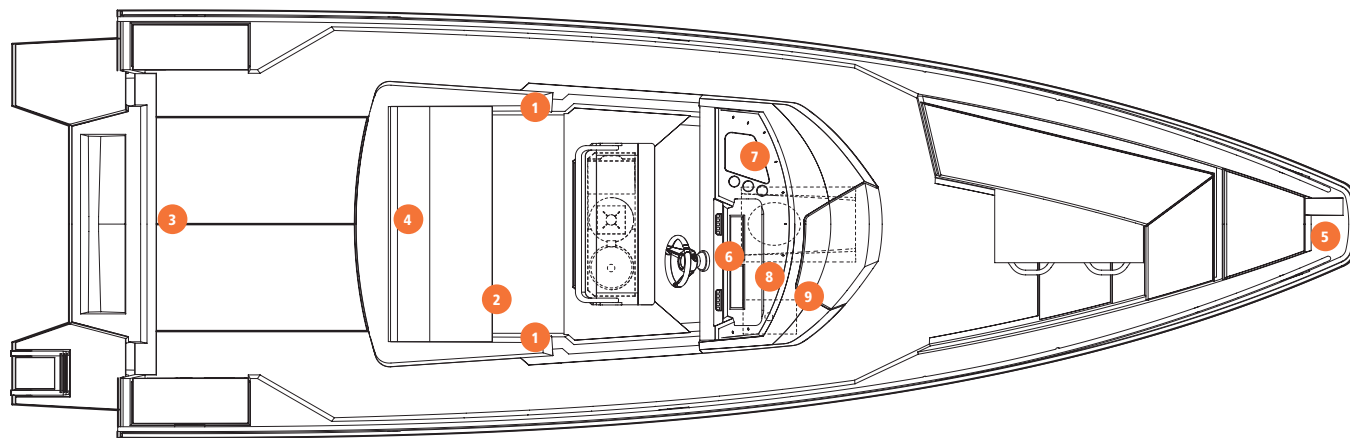
- 01 Smörj pumpcylindern med vaselin.
- 02 Spola igenom systemet med färskvatten.
- 03 Anslut slangarna och öppna bågventilerna.
- 04 Kontrollera noga att anslutningarna inte läcker.

Vinterförvaring

HUOM!

Innan båten förs till vinterförvaring ska hela systemet rengöras och spolas igenom medan båten fortfarande ligger i vattnet. När båten tagits upp på land, ska hela systemet noggrant tömmas på vatten och allt vatten måste tömmas bort. Denna åtgärd förhindrar frostsador, bakterietillväxt och dålig lukt.

Vi rekommenderar inte användning av frostsdyddsmedel, eftersom det är omöjligt att garantera att medlet når alla delar av systemet.

Båten är utrustad med s.k. automatsäkringar som hoppar upp när säkringen utlöses. Innan säkringen kopplas i igen, bör man undersöka möjlig orsak till att säkringen utlöstes och sedan trycka ned säkringen igen.

WARNING! Du ska inte:

- göra elinstallationer om strömmen är påkopplad
- modifiera båtens elsystem eller tillhörande elscheman; ändringar och service skall alltid utföras av auktoriserad båtetekniker
- modifiera det nominella amperetalet för överströmsskyddet
- installera eller ersätta elutrustning med komponenter, som gör att strömkretsens nominella amperetal överskrids
- jämnna båten oövervakad med elsystemet påkopplat, med undantag för den automatiska länsumpen eller alarmsystem

01 Batterilåda	06 Brytarpanel
02 Huvudströmbrytare	07 Strömuttag 12v. max 10A
03 Länsump	08 Säkringsdosa
04 Topplanterna, vit 360	09 Vindrutetorkare
05 Navigationsljus	

Växelströmsanläggning 230V med landströmsanslutning (tilläggsutrustning). Växelströmsanläggningen består av: 230 V 16 A jordfelsbrytare, 230 V eluttag i samtliga utrymmen, 1 st. landströmskabel.

Landströmssystemet bör kontrolleras minst vartannat år. Landströmskabeln bör lossas när systemet inte används. Installerad elektrisk utrustning med dosor av metall bör kopplas till båtens jordning. Använd skyddsisolerade eller skyddsjordade elapparater.

VARNING!

Vidrör aldrig ett spänningsförande växelströmssystem.
Modifiera aldrig anslutningarna på landströmskabeln, använd enbart kompatibla kontakter.

FARA!

Avluftningsslangarna måste anslutas vid batteribyte eller service. Vid byte av batterier ska ersättningsbatteriet vara ett båt batteri med möjlighet att ansluta avluftningsslangar. Batterifrånskiljarna sitter placerade i huvudbrytarpanelen. Batterierna laddas när motorerna är igång eller med batteriladdare eller annan extra utrustning.

- Minimera risken för elchock, kortslutningar och brand.
- Låt inte landströmskabeln hänga i vattnet. Om den gör det kan ett livsfarligt elektriskt fält skapas i vattnet.
- Stäng omkopplaren för landström innan kabeln ansluts eller kopplas från. Anslut landströmskabeln till båten innan den ansluts i land.
- Koppla ifrån landströmskabeln i land innan den kopplas från båten. Stäng luckan på båtens landströmsintag.
- Modifiera aldrig anslutningarna på landströmskabeln. Använd enbart kompatibla kontakter.
- Om jordfelsbrytaren aktiveras, måste landströmskabeln omedelbart kopplas ifrån. Kontakta i sådana fall en auktoriserad elfirma för att åtgärda felet innan elsystemet på nytt tas i bruk.

Likströmssystem

Båtens likströmssystem 12 V matas av förbrukningsbatterierna. Med huvudströmbrytarna i elcentralen kan batterierna frikopplas från alla elförbrukande apparater. Med huvudströmbrytarna tillslagna leds strömmen till en elcentral och förgrenas ut i båten. Strömbrytarna för manövrering av båtens olika funktioner är placerade på en manöverpanel.

Laddning av batterier

Var uppmärksam på att blyackumulatorer vid en spänning på 14,4 V börjar bilda explosiv gas. Spänningen hos ett normalt obelastat batteri ligger i området 12,3-12,7 V. Under laddning stiger batteriets spänning småningom och laddningen upphör automatiskt enligt inställningarna på laddningsregulatorn och batteriladdaren. För att uppnå rätt resultat bör spänningen mätas på batteriets anslutningar och inte på generatorn.

Laddningstillstånd

Den bästa metoden att fastställa laddningstillståndet är att mäta den specifika vikten på batterisyran. Detta mäts med en syramätare. Normal syravikt för ett fulladdat batteri vid 20 °C är i allmänhet 1,26-1,28g/cm³. Notera att syravikten ändrar sig med temperaturen. Batterier av annat fabrikat kan ha en annan syravikt. Kontakta återförsäljaren för rätt uppgifter. Om syravikten varierar från cell till cell är batteriet dåligt och bör bytas ut. Vid vinteruppläggning kan batterierna vara kvar ombord endast om de är fullt uppladdade. Ett dåligt laddat batteri kan frysa sönder. Koppla alltid loss kabelskorna från batteriet för att förhindra oxidering.

Rengöring av batterier

Batteriets ovansida bör rengöras regelbundet för att förhindra överslag mellan cellerna. Om batteriet är placerat i ett avskilt utrymme räcker det normalt med rengöring vår och höst. Försäkra dig om att batteriparnas luftningshål är öppna så att gas kan ventileras ut. Polerna och kabelskorna skall smörjas in för att förhindra avlagringar och korrosion.

Vätskenivån i cellerna

När vätskenivån kontrolleras får inte tändstickor, cigarettändare eller annan form av öppen låga användas som belysning, eftersom gasen som utvecklas är explosiv.

Vätskenivån i batterierna skall kontrolleras med jämna mellanrum. Vätskenivån skall ligga ca 10 mm över plattorna. Om nivån är för låg ska batterierna efterfyllas med destillerat vatten.

LÄNSPUMPSYSTEM

OBS!

Undvik nedsmutsning! Syftet med båtens elektriska läns pump är att minimera risken för att oljehaltigt slagvatten oavsiktligt släpps ut i miljön. Båtgäaren bör regelbundet kontrollera att slagvattnet inte innehåller miljöskadliga ämnen såsom olja, diesel, glykol mm.

Länspumpsystemet består av flera pumpar som täcker båtens samtliga utrymmen.

Det finns både elektriska och manuella läns pumpar installerade ombord. I båten finns även en skylt som visar länsutrymme för respektive pump.

Handläns pumpen pumpas med ett tillhörande handtag som finns placerat i förvaringslådan på akterdäck.

De elektriska läns pumparna är dränkbara pumpar. Den ena är placerad i förrummet till toaletten (modellerna Open och TT) och den andra i kölsvinet framför motorrummet. Slagvattennivån ska alltid hållas på ett minimum.

Den automatiska läns pumpens kapacitet är 41 liter i minuten. Den manuella läns pumpens kapacitet är 33 liter i minuten. Den automatiska läns pumpen är utrustad med ett alarm ljud som aktiveras då pumpen går igång.

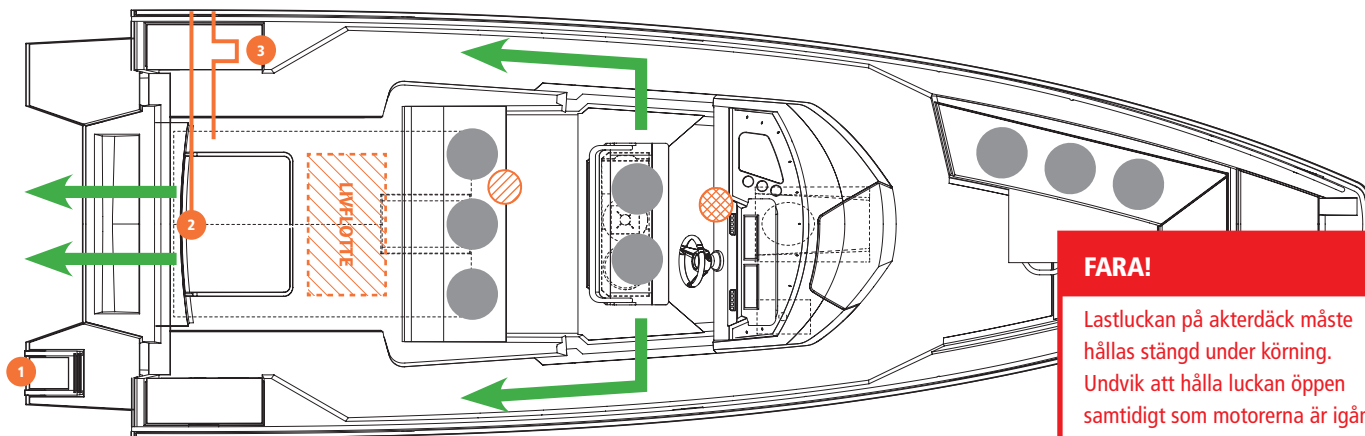
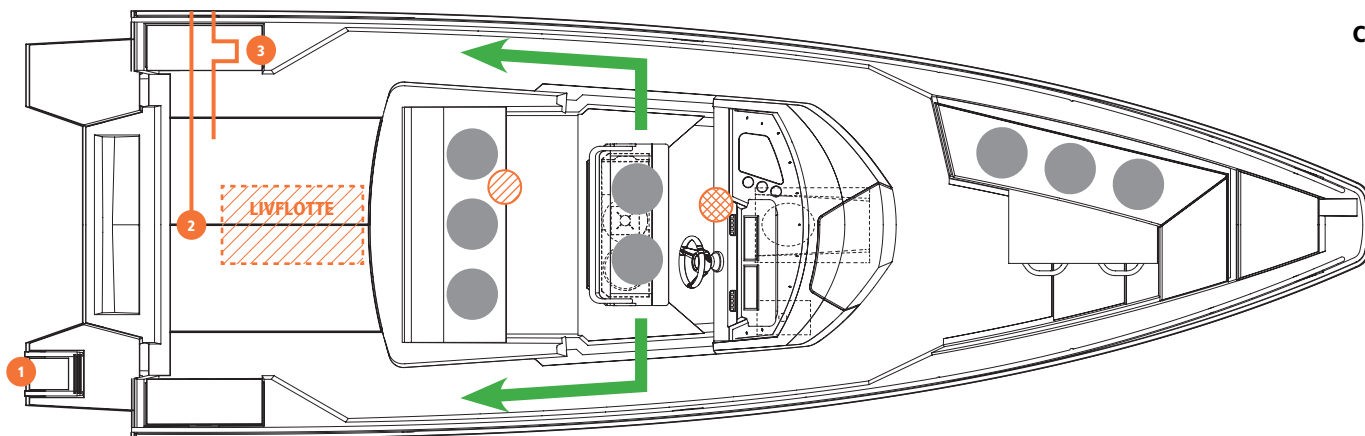
FARA!

Kontrollera läns pumparnas funktion regelbundet. Rensa intagen från skräp.

Länssystemets samverkande kapacitet är inte avsedd att kunna länsa båten vid en eventuell skrovskada. Pumparna är alltid aktiverade och länsar båten efter behov. Pumparna kan även startas manuellt från båtens huvudmanöverpanel.

HUOM!

Pumparna får inte köras torra någon längre tid.

FARA!

Lastluckan på akterdäck måste hållas stängd under körning. Undvik att hålla luckan öppen samtidigt som motorerna är igång. Risk för kolmoniksidförgiftning.

DÄCKS- OCH SÄKERHETSUTRUSTNING

- 01** Badstege
- 02** Länspump, eldriven 41 l/min
- 03** Länspump, manuell 33 l/min

- Brandsläckarens placering C
- Brandsläckarens placering AC
- Sittplats

NÖDUTGÅNGAR

Ta reda på var nödutgångarna finns med hjälp av systemritningen ovan. Samtliga nödutgångar är markerade med nedanstående symbol.

BRANDBEKÄMPNING SAMT BRÄNSLE-, KYL- OCH GASOLSYSTEM

BRANDBEKÄMPNING

Denna båt skall vid användning utrustas med handsläckare med följande kapacitet och de ska placeras enligt följande. Håll kölsvinet rent och kontrollera regelbundet att det inte förekommer bränsle- och gasångor eller bränsleläckage. Fäst inte fritt hängande gardiner eller andra tyger i närheten eller ovanför spisen eller annan utrustning med öppen låga.

Handsläckaren effekt bör vara minst 8A 68B. Observera handsläckarens placering på sidan 17.

Släckfilt skall bevaras bredvid chaufförs stolen.

OBS!

Du ska aldrig:

- Blockera utrymningsvägar och nödutgångar.
- Blockera säkerhetsanordningar, såsom bränsleventiler och huvudströmbrytare.
- Blockera brandsläckare, synliga eller dolda.
- Lämna båten utan uppsikt när spis eller värmare är i användning.
- Modifiera båtens system (speciellt el-, bränsle- och gassystem).
- Tanka bränsle eller byta gasbehållare när motorerna är i gång.
- Röka när bränsle eller gas hanteras.

Det är båtägarens/-användarens skyldighet att se till att:

- brandsläckningsutrustningen kontrolleras regelbundet i enlighet med för utrustningen angivna intervall.
- utrustning som passerat sitt förbrukningsdatum omedelbart ersätts med likvärdig eller bättre utrustning.
- informera besättning och gäster om utrymningsvägar och nödutgångar samt placering och användning av brandbekämpningsutrustning.
- brandsläckningsutrustningen alltid är tillgänglig i båten.

Åtgärder vid motorbrand

- Stanna motorn omedelbart.
- Styr, om möjligt, upp mot vinden.
- Samtliga ombord sätter på sig flytvästarna.
- Vid behov, evakuera passagerarna.
- Vid behov, anropa sjöräddningen.
- Stäng av motorbränsle, gasol och huvudströmbrytare.
- Avvakta tills du är helt säker på att branden är släckt innan motorluckorna öppnas. Öppna motorrumsluckan försiktigt och var beredd att använda handbrandsläckaren för eftersläckning.
- Släck pyrande brandhärddar med vatten.

Åtgärder efter släckning

- Öppna dörrar och fönster för bättre ventilation.
- Se till att brandsläckningsutrustningen återfylls eller ersätts efter genomförd släckning.

BRÄNSLESYSTEM

Båten har ett separat fast bränslesystem och extra bränslefilter på sugledningen. Det extra bränslefiltret är vattenavskiljande.

Förebygg skador på bränsleledningarna.

För skötsel och underhåll av motorns bränslesystem ska du bekanta dig med motorns instruktionsbok.

Rökning och användning av öppen låga är förbjudet vid tankning. Kom ihåg att bensin inte får förvaras i utrymmen som inte är avsedda för detta. Eftersom den här båten inte har något ventilerat förvaringsutrymme, måste eventuella reservkanistrar förvaras på däck.

Användning

Innan man tankar en båt med kompositdäck (Esthec tai FlexiTeek) , måste däckets spolans med vatten. Eventuellt bränslespill lägger sig då ovanpå vattnet och tränger inte ner i materialet.

Vatten som når motorns insprutningssystem kan snabbt åstadkomma korrosionsskador på insprutningspumpens precisionsdetaljer. Därför är det mycket viktigt att regelbundet kontrollera om det extra bränslefiltret innehåller vatten. Tappa då och då ut en mindre mängd bränsle (se upp med bränslespill) i ett lämpligt kärl och kontrollera att inget kondensvatten förekommer. Finns det vatten i filtret fortsätter man tappa tills enbart rent bränsle kommer fram.

Det uppstår lätt funktionsstörningar i en motors bränslesystem om det finns luftbubblor i bränslet. Fyll alltid på bränsletankarna i god tid innan allt bränsle tagit slut. Har systemet körts tomt, måste det luftas innan motorn kan startas på nytt. För luftning av bränslesystemet, se motor-tillverkarens instruktionsbok.

GASOLUTRUSTNING**FARA!**

Er Axopar-båt är utrustad med tilläggsutrustning för gasoldriven spis. Systemet testas och godkänns före leverans.

Utrustningen är försedd med en avstängningsventil (i anslutning till spisen) och en reduktionsventil. Gasolbehållaren är placerad i ett för ändamålet avsett utrymme med ventilationsöppning till skrovets utsida.

Se till att förarstolen är ordentligt vänd framåt och inte är för nära spisen innan spislågan tänds.

VARNING!

Använd aldrig en brinnande låga för att lokalisera en läcka.

Utrustning med brinnande låga förbrukar syre i hytten och ger upphov till förbränningsprodukter i båten. Det är nödvändigt att vädra när utrustningen används. Öppna angivna vädringsluckor när gasolutrustning används. Använd inte spisen eller ugnen för att värma upp hytten. Blockera aldrig vädringsluckorna. (Båttillverkaren bör inkludera uppgifter om placering och typ av vädringsluckor i utrymmen med gasolutrustning.)

VARNING!

Lämna aldrig båten utan uppsikt när gasolutrustning är i användning.

Rök inte eller använd lågor när du byter gasolflaska.

- Se till att de utrustningsspecifika ventilerna är stängda innan du öppnar ventilen till gasolflaskan
- Om det finns ett gasolkök:
- Släckningsfilt: Släckningsfilten ska placeras på följande plats (beskrivning av plats)

OBS!

Använd inte lösningar som innehåller ammoniak.

Gasolflaskor får förvaras endast på därför avsedda platser.

Att tända gasolspisen

- 01** Öppna de två avstängningsventilerna. Varje brännare har en tändsäkring som om lågan slocknar bryter gastillförseln.
- 02** Tryck in vredet för den aktuella brännaren och vrid det till maxläge samtidigt som tändaren hålls vid brännaren. Håll kvar vredet i intryckt läge ca 20 sekunder efter att brännaren tänts. Släpps det tidigare finns det risk att brännaren slocknar. Orsaken till att lågan då slocknar är att tändsäkringen inte blivit tillräckligt varm. Om brännaren inte tänds, kan det bero på att någon ventil är stängd, vredet felinställt eller att gasolbehållaren är tom.

GASOLINSTALLATION

Ventiler

Stäng ventilerna på tillförselledningar och gasolbehållarens ventil när inga apparater används. Stäng ventilerna före bränslepåfyllning. Stäng dem omedelbart vid nödsituationer. Kontrollera att apparatventilerna är stängda innan gasolbehållarens ventil öppnas.

Håll ventiler på tomma behållare stängda och fränkopplade. Sätt skyddshöljen, lock eller pluggar på plats. Förvara reserv- eller tombehållare på öppet däck eller i för ändamålet avsett ventilerat utrymme. En reduktionsventil håller inte för evigt. Den innehåller ett tunt gummimembran som med tiden torkar eller sväller. Om membranet skulle gå sönder så kan gas strömma med fullt tryck ut i systemet med brand som följd. Vi rekommenderar att ventilen byts ut efter högst 10 år.

Kontroll

Prova regelbundet att gasolsystemet inte läcker med hjälp av en såpvatten- eller tvättmedelslösning som inte innehåller ammoniak. Kontrollera alla anslutningar att de inte läcker. Om läckage konstateras, stäng behållarventilen och reparera systemet innan det används på nytt. Reparationer får endast utföras av behörig personal.

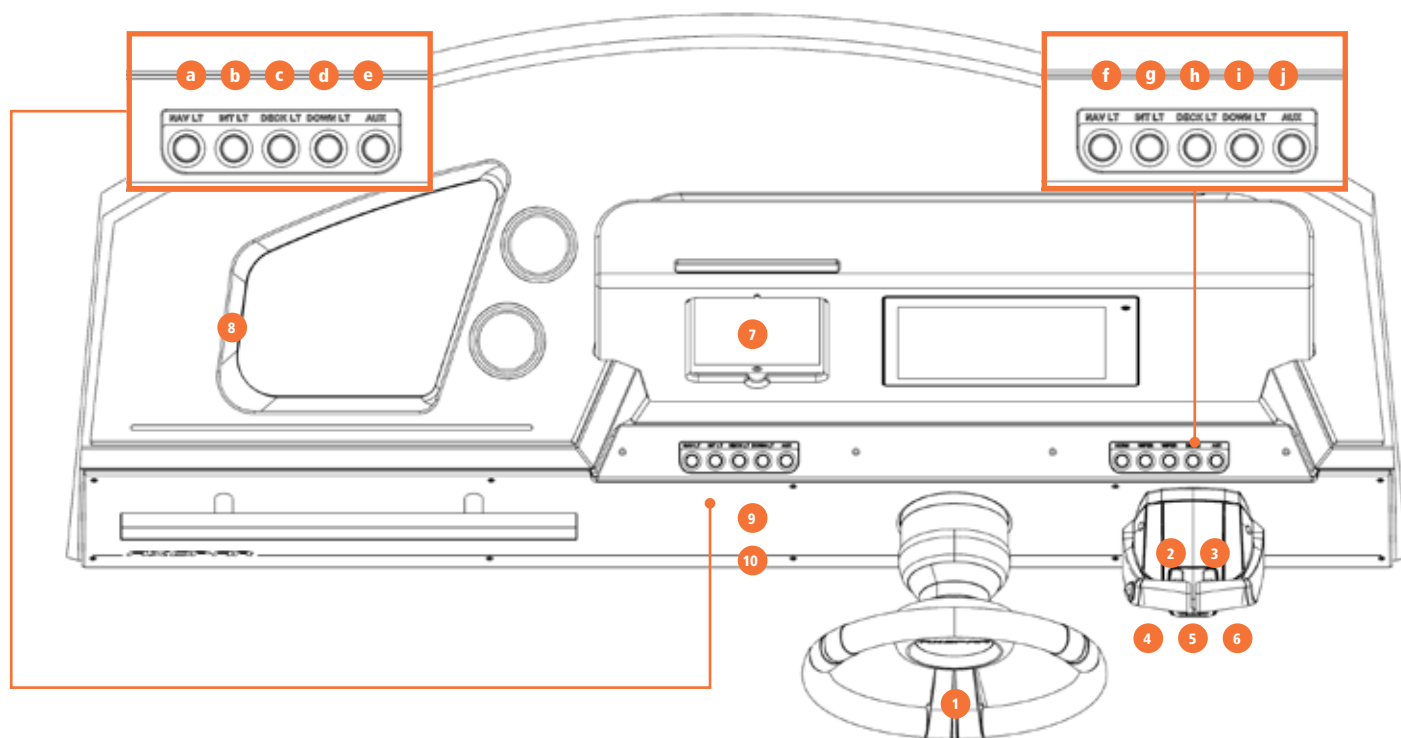
Ventilation

Apparater som drivs med bränsle förbrukar syre och avger för-bränningsprodukter i båten. Sörj för god ventilation när gasolutrustningen används. Använd aldrig spis för uppvärmning av båten. Täck aldrig för ventilationsöppningar.

Övrigt

- Se till att gasolsystemet alltid är fritt tillgängligt.
- Rekommenderad omgivningstemperatur för gasolsystem är $-20 - +60^{\circ}\text{C}$.
- Använd inte utrymmen avsedda för gasolbehållare till förvaring av annan utrustning.
- Lämna aldrig båten obebakad när gasolapparater är i drift.
- Rökning och öppen låga är förbjudna när behållare byts.
- Slangar i systemet måste inspekteras regelbundet, minst årligen. De bör bytas om de har blivit sämre eller skadats. Gasolslangarna bör bytas vartannat år utomhus och inomhus vart 3–5:e år.
- Kontrollera rökgasledningar minst en gång om året. De bör bytas om de har blivit sämre eller skadats.
- Anslutningspackningar före reduktionsventilen skall kontrolleras vid varje flaskbyte eller bytas en gång per år.

STYRSYSTEM CABIN / AC

01 Styrpump med tilt funktion

02 Gasreglage BB motor

03 Gasreglage SB motor

04 Strömnyckel BB

05 Strömnyckel SB

06 Dödmansgrepp

07 iPad fodral

08 12v DC strömuttag

09 Joystick för trimplan

10 Bogpropeller

a) Navigationsljus

b) Innerbelysning

c) Däcksbelysning

d) Golvbelysning

e) AUX

f) Horn

g) Vindrute torkare BB

h) Vindrute torkare SB

i) Länspump

j) AUX

STYRSYSTEM

Kontroll av oljenivå och påfyllning av olja

Eftersom en fungerande styrning är en säkerhetsfråga, bör man kontrollera oljenivån i pumpen innan man ger sig ut på sjön.

Hydraulolja till styranläggningen fylls på via påfyllningspluggen i rattpumpen. Oljenivån ska ligga ca 10 mm under påfyllningshålet. Se tillverkarens handbok för uppgifter om rekommenderad oljekvalitet till styrsystemet.

Underhåll av styrning

Kontrollera kopplingar, infästningar och lager.

Se tillverkarens instruktionsbok för instruktioner om underhåll av styrsystemet.

MILJÖ

OBS!

Vid hantering av miljöskadliga ämnen såsom bränsle, oljor, lösningsmedel, fett, bottenfärger mm. bör man alltid beakta följande saker:

- Iakttä alltid största försiktighet och läs noga bruksanvisningarna för varje produkt och hantera dem med varsamhet. För tomma förpackningar, burkar och dylikt till därför avsedda uppsamlingsställen. Ta kontakt med leverantören eller säljaren av produkten om du är osäker på om produkten är skadlig eller inte.
- Svallvågor sliter på naturen och skapar problem för övriga båtar i din närhet. Anpassa alltid hastigheten till omgivning och miljö så att inga onödiga svallvågor uppstår.
- Kör alltid din båt på ett så ekonomiskt varvtal som möjligt enligt rådande förhållanden för att undvika onödiga utsläpp och buller.
- Motorn bör underhållas regelbundet och på rätt sätt för att minimera utsläpp av ljud och avgaser. Läs motortillverkarens handbok noggrant.
- Som båtförare bör du känna till de lokala miljölagarna, och ta dessa i beaktande.
- Töm aldrig septiktankens innehåll i vattnet.
- Bekanta Er med de internationella miljöbestämmelserna (MARPOL) och respektera dessa.

ANVÄNDNING

STARTA MOTORN

FARA!

Risk för koloxidförgiftning. Det är viktigt att vara medveten om riskerna med motorns avgaser. Under vissa förhållanden (t.ex. turbulens eller ogynnsamma vindförhållanden) kan avgaser komma in i båten. Då är det skäl att undvika onödig tomgångskörning. Om dessa problem uppstår under färd, öppna inte luckor och ventilatorer, eftersom detta snarare kan förvärra problemet. Prova istället att t.ex. ändra hastighet, och viktfordelning.

Läs i tillverkarens handbok.

- 01 Försäkra er om att motorreglaget är i neutralläge.
- 02 Sätt på tändningen och kontrollera bränslenivån.
- 03 Starta motorn genom att vrida nyckeln till startläget.
- 04 Kontrollera att mätarna för oljetryck och batterispänning visar normala värden.
- 05 Varmkör motorn på tomgång. Rusa aldrig en kall motor.

Övriga instruktioner finns i motortillverkarens instruktionsbok.

INNAN NI KASTAR LOSS

VARNING!

- Gå aldrig ner på badstegen när motorn är igång.
- Stoppa motorn vid inspektion av styrning och propeller.

OBS!

- Innan man lämnar hamnen är det viktigt att båten och utrustningen är i sjövärdigt skick.
- Alla ombord ska använda lämplig flytväst när de befinner sig på däck. Observera att i vissa länder är det lagstadgat att flytplagg alltid skall användas ombord.
- Lyssna alltid på väderleksrapporter över längre tid när längre etapper skall tillryggaläggas.
- Se alltid till att det finns tillräckligt mycket bränsle och färskvatten i tankarna.
- Håll alltid motorrumsluckan stängd under starten.
- Kontrollera att alla föremål är placerade och fastsatta så att de hålls på ställe även i sjögång och hård vind.
- Kontrollera att badstegen är uppfälld innan ni ger er iväg.
- Se till att styrningen är i rätt position innan start.
- Informera dem som ska hjälpa till hur du tänker manövrera båten för att lämna bryggan.

För att kunna navigera säkert i alla väderförhållanden, skall båten ha vederbörliga signalanordningar enligt gällande bestämmelser (COLREG, 1972). Försäkra er om att signalanordningen ombord på er båt uppfyller aktuella bestämmelser.

LÄMNA BRYGGAN

Innan du kastar loss fundera över hur du bäst lämnar bryggan. Varifrån blåser det? Med bogpropellern är det enkelt att köra ut fören och sedan använda motorns propeller.

Om båten har två motorer är det också lätt att lägga ut från bryggan genom att köra tomgång back på den motor som är närmast bryggan och tomgång fram på den andra motorn. Båten kommer att svänga ut från bryggan med aktern före. Eftersom fören kommer att gå emot bryggan, är det viktigt att fendra av ordentligt.

Med enbart en motor kan det vara lite besvärligare, om vinden trycker båten hårt mot bryggan. Det gäller då att få ut aktern med hjälp av ett "spring". Fendra av fören väl mot bryggan. Lagg en tamp från fören runt en pollare eller knape, så att den lätt kan lossas. Lagg i tomgång fram och styr så att aktern glider ut från bryggan. När båten nått ett sådant läge att det går att backa ut på ett säkert sätt, frikoppla och lossa bogtampen, lägg snabbt om rodret och lägg i backväxeln.

OBS!

Samla in alla tampar och fendrar medan ni fortfarande befinner er i skyddat vatten. En tamp i propellern gör en båt helt manöveroduglig.

STABILITET OCH FLYTFÖRMÅGA

Alla förändringar som påverkar viktförhållandena (montering av till exempel fisketorn, radar eller rullmast, byte av motor osv.) kan märkbart påverka er båts stabilitet, trim och prestanda. Mängden slagvatten bör hållas så liten som möjligt. Stabiliteten minskar för alla tunga föremål som tillförs högt upp. Vid hård sjögång bör luckor, fack och dörrar hållas stängda för att minimera risken att vatten kommer in. Stabiliteten kan påverkas om man bogserar eller lyfter tunga föremål med hjälp av däckverten eller bommen. Vågor som bryts är en betydande fara som hotar stabiliteten.

OBS!

Håll bottenventilerna stängda om de inte används för att undvika risken att båten fylls med vatten. (T.ex. bottenventilen för toalettens spolvatten.)

KÖRA BÅTEN

Att köra motorbåt innebär ett ansvar, inte enbart för de ombordvarande, utan också för andra som kommer i vår färdväg. Genom att ta hänsyn till andra skapar vi trivsel på sjön. Alla har samma rätt till sjöliv, oavsett vilken farkost man färdas i.

För en båt gäller andra fysikaliska lagar än för exempelvis en bil och man har helt andra begränsningar för att påverka köregenskaperna. Du kan påverka en båts gång och bekvämligheten ombord främst genom att anpassa farten till rådande sjöförhållanden och använda trimplanen på ett förnuftigt sätt. En planande båt ligger nästan horisontellt i vattnet vid maxfart. När man sänker farten ökar trimvinkeln och vid planings-tröskeln går den med högre stäv. Detta är helt normalt och en förutsättning för god prestanda.

NÖDBRYTARE

Er båt är utrustad med en nödbrytare. Fäst denna till Er själva direkt när ni kastat loss. Läs noggrannare instruktioner ifrån motorns bruksanvisning. Vid körning ensam är detta speciellt viktigt, ifall ni av någon orsak skulle falla överbord eller snava ombord. Minns dock att ta av er snöret till nödbrytaren före ni skall lägga till i hamn för att undvika ofrivilligt motorstopp.

KÖRNING I HÖG HASTIGHET

Även om Axopar 28 båtarna har genomgått manöverprov i enlighet med CE kraven i hög hastighet avvisar vi er ifrån att göra skarpa manövrar i hög hastighet. Risk för att skrovet tappar grepp är möjligt på alla modeller av skrov när viss hastighet överskrids och inte tillräcklig varsamhet tages. Detta kan medföra att passagerarna kan kastas ut ut båten eller allvarligt skadas. Endast erfaren förare får framföra båten i hastigheter som överskrider 40 knop.

- Största tillåtna propulsionseffekt för båten är 225kW
- Använd inte båten om den har motorer med större motoreffekt än den effekt som anges på kapacitetsskylten
- Kör inte båten med hög hastighet om riggvinkeln på motorn är negativ (stäven nere).
- Kör inte med maxfart längs tättrafikerade farleder eller när sikten är begränsad t.ex. på grund av väderlek eller sjögång.
- Sänk hastigheten och minska svallvågorna av säkerhetsskäl och hänsyn till er själv och andra.
- Observera och följ hastighetsbegränsningar och förbud mot att skapa svallvågor.
- Följ reglerna för sjötrafiken och kraven i COLREG (internationella regler för förebyggande av kollisioner till sjöss).
- Se till att hålla ett sådant avstånd till andra båtar att kollisioner kan undvikas, dvs. ett avstånd tillräckligt för att hinna stanna eller gira undan.
- Använd alltid nödstopp om en sådan finns tillgänglig

- Av bekvämlighets- och säkerhetsskäl ska du sakta farten i sjögång.
- Lär känna vilka fartresurser just din båt har. Dra nytta av dem för att kunna köra ekonomiskt och säkert.
- Undvik att backa med hög hastighet och samtidigt göra stora roderutslag, eftersom detta medför stora belastningar på styrmekanismen.
- Undvik plötsliga manövrar i hög fart. Hantering av båt i höga hastigheter kräver erfaren förare och total uppmärksamhet på rådande förhållanden och körning!
- Uppehåll er inte i förpiken när båten körs i hög hastighet.

FARA!

En snurrande propeller kan utgöra livsfara för den som fallit överbord eller för simmare. Använd nödstoppet och stäng av motorn innan någon ska klättra ombord ur vattnet.

Växling mellan fram och back ska inte göras i hög fart. Låt båten stanna och motorn gå ned i varv innan du växlar till back eller fram. Annars utsätts motorn för en oproportionerlig belastning som kan orsaka motorstopp. I värsta fall kan vatten tränga in i motorn.

En högergående propeller roterar medurs och en vänstergående moturs sett akterifrån. Propellerns rotationsriktning är helt avgörande för manövreringen. En högergående propeller trycker aktern på båten mot styrbord när båten går framåt och mot babord när båten backar. Rotationsriktningen på propellern påverkar också i hög grad vändradien. Vändradien för en högergående propeller är mindre mot babord än mot styrbord. Detta kallas för propellerns paddeffekt.

Din båts propellar har en stor tryckkraft som ger kraftig acceleration. Ta hänsyn till detta så att inga farliga situationer uppstår.

Ge akt på sikten från förarplatsen. Följande faktorer bl.a. kan väsentligt minska sikten:

- Båtens trimvinkel
- Trimplansvinklarna
- Last och lastens placering
- Hastighet
- Snabb acceleration
- Övergång från deplacerande fart till planing
- Sjögång
- Regn och åskväder
- Mörker och dimma
- Inre belysning vid mörkernavigering
- Placering av gardiner
- Personer och utrustning som kan skymma sikten för båtföraren.

De internationella COLREG-reglerna (förhindrande av kollision till sjöss) kräver att man hela tiden håller ordentlig utkik och iakttar regeln "rätt till väg". Det är mycket viktigt att dessa regler följs.

Vistelse på fördäck

Vistelse på fördäck är inte tillåtet i hastigheter över 30 knop. Ifall bordet eller soldäcksdynorna är monterade på fördäck observera högsta hastighet på 15 knop för att undvika att dessa lossar under högre hastigheter eller under hård sjögång

ANVÄNDA TRIMPLAN

VARNING!

Gör endast små justeringar på en gång. Om man håller trimplansknappen nedtryckt för länge kan man delvis förlora kontrollen över båten.

En Axopar-båt behöver inga trimplan för att komma upp i planing eller ge god prestanda. Rätt använda är trimplan ändå utmärkta hjälpmedel. Det är framför allt i två situationer som trimplan bör användas. Man bör använda dem när man vill trimma ned fören vid besvärlig sjögång och i farter mellan planingströskeln och marschfart samt vid stark sidvind.

En planande båt lutar alltid mot vinden vid kraftig sidvind. Detta försämrar båtens sjöegenskaper och därför bör man hålla båten så plant som möjligt i sidled. Genom att trycka ned lovarts trimplan pressar man båten tillbaka till normalt gångläge.

När man vill pressa ned fören används båda trimplanen parallellt. Kör först upp båda trimplanen helt och därefter ned i korta sekvenser, så att du hela tiden har båten under kontroll.

Vid körning i medsjö skall båda trimplanen alltid vara helt uppfällda. Detta på grund av för att undvika att båten "punkterar" vågen vid kraftig medsjö, vilket kan leda till okontrollerade inbromsningar. Därför bör båten köras med fören högt i medsjö.

ATT KÖRA I HÅRD SJÖGÅNG

Åk aldrig ut på sjön i hård sjögång om du inte är säker på att båten, besättningen och passagerarna klarar det. Följ dessa enkla regler:

- Förbered dig väl.
- Kom ihåg att surra fast lös utrustning.
- Ha alltid drivankare och annan nödutrustning lättillgänglig.
- Undvik brottsjöar som uppstår nära land och över grund.
- Om det är hård sjögång ska du alltid sakta farten för att kunna garantera säkerheten.
- Använd trimplanen för att trimma ned fören för att minska slagen mot skrovet i motsjö.

Köra i motsjö

- Anpassa hastigheten enligt sjögången.
- Anpassa körvinkeln enligt sjögången. Undvik körning så att vågorna kommer rakt från sidan.

Köra i medsjö

- Kom ihåg att köra med fören högt i medsjö. Undvik att forcera vågorna och håll låg fart. Vid behov kan du lägga ut drivankare för att minska farten.
- Planande båttyper kan vara extra utsatta vid hård medsjö. Tendenser som att aktern lyfter varefter propellern kaviterar och styrförmågan försämras kan båten snabbt ändra gångriktning ifall fören går kraftigt ned i en vågdal.

OBS!

Även halkskyddade ytor kan vara hala när däckets är fuktigt.

MANÖVRERA I TRÅNGA LÄGEN

När du manövrerar båten i trånga lägen bör motorvarvtalet hållas så lågt som möjligt för att du ska kunna manövrera lugnt och säkert. I förhållanden med svåra vindar och strömmar är det ibland nödvändigt att hålla högre varvtal för att utnyttja motorns effekt. Då är det viktigt att manövrarna utförs snabbt och distinkt, så att båten inte t.ex. genom avdrift försätter dig i besvärliga situationer.

En god regel, innan man inleder en manöver under besvärliga förhållanden, är att tänka igenom situationer som kan uppstå, beakta vind- och strömförhållanden och redan i förväg bestämma vilka manövrar som ska göras. Det är också viktigt att informera den övriga besättningen om vad de ska göra i olika situationer.

Tänk på att båtens stabilitet kan försämrats vid bogsering.

ATT LÄGGA TILL

Kom ihåg att alltid informera besättningen om hur du tänker lägga till.

Fendrar och minst en förtöjningstamp i vardera för och akter skall finnas på plats innan man anländer till bryggan.

Det är lättast att lägga till vid bryggan mot vinden. Försök att hela tiden hålla fören rakt mot vindriktningen och hålla så pass hög fart att båten går att manövrera. Om fören vänds i någon riktning, bör man backa ut och försöka på nytt. Lägg till med fören först och se till att snabbt få en tamp i land.

Om man måste lägga till i sidvind är det svårare att manövrera båten. Gå inte in parallellt med bryggan och låt inte båten driva mot bryggan. Det är då alltid en risk att båten stöter samman med andra båtar eller bryggan. Försök istället manövrera båten så att vinden kommer rakt akteri-från. Då kan båten styras rakt, eftersom vinden hjälper till att hålla båten på kurs. Det är bra om du har en medhjälpare på fördäck som snabbt

kan vända fören i önskad riktning efter att båten stannat helt.

Försök alltid undvika kraftiga gaspådrag, för i allmänhet räcker det att köra fram och back på tomgång. Häftiga gaspådrag kan leda till panikartade manövrer.

FÖRE ANKRING

- 01** Kontrollera på sjökortet att ankring är tillåten i området.
- 02** Lyssna på väderleksrapporten för området och ta hänsyn till hur vindförhållanden förväntas bli.
- 03** Sätt på ekolodet.
- 04** Studera hurudan botten är och försäkra dig om att ankaret kan få fäste.
- 05** Kontrollera att säkerhetskedjan har lossats från ankaret.
- 06** Sänk inte ankaret i vattnet förrän ni är framme vid den tilltänkta ankringsplatsen.
- 07** Släpp ut tre gånger så mycket ankarlina som vattnet är djupt.
- 08** Kontrollera att ankaret har fått fäste genom att koppla i backväxel. (Gäller endast ankare i fören.)
- 09** Notera din position med hjälp av GPS. Kontrollera regelbundet att båten inte har flyttat på sig.
- 10** Sätt ekolodet i position ankarlarm "Anchor Watch".

ANKRING, FÖRTÖJNING OCH BOGSERING

Identifiera de fästpunkter som behövs vid ankring, förtöjning, rodd och bogsering samt uppgi deras brotthållfasthet i enlighet med standarden ISO 15084 "Fästpunkter".

Framåtriktad ankrings- eller bogseringskraft **28,5kN**

Framåtriktad förtöjningskraft **23,3kN**

Bakåtriktad förtöjningskraft **19,8kN**

OBS!

Brotthållfastheten hos linor eller kättingar får i allmänhet inte överstiga brotthållfastheten för aktuell fästpunkt.

När du bogserar någon eller själv blir bogserad, använd alltid låg fart. När det gäller båtar med displacementskrov, får hastigheten vid bogsering aldrig överstiga skrovhastigheten.

Bogseringslinan måste alltid fästas på så sätt att den kan lossas under belastning. Det är på ägarens/användarens ansvar att säkerställa att förtöjnings-, bogserings- och ankarlinorna, ankarkättingarna och ankaren lämpar sig för det sätt som båten är tänkt att användas på.

EFTER KÖRNING

För att förhindra efterkokning och värmespänningar bör motorn efter avslutad körning gå några minuter på tomgång med manöverspakarna i neutralläge. Detta är speciellt viktigt om motorn körts på höga varv.

- Stanna motorn genom att vrida startnyckeln till läge S.

UNDERHÅLL

Din båt kräver ett visst mått av underhåll. Detta gäller framför allt utvändiga delar som är utsatta för sol och saltvatten. Ett ändamålsenligt underhåll av din båt omfattar följande saker:

- Tvätta båten regelbundet med färskvatten.
- Om båten används året om, bör skrovet poleras ungefär var fjärde månad.
- Polera rostfria och förkromade delar med Autosol eller liknande rengöringsmedel för krom.
- Rengör delar av aluminium med färskvatten. Sätt eventuellt i litet tvållösning.
- Skölj kapellet i färskvatten. Låt det torka ordentligt innan du viker ihop det.
- Teakdäcket kräver underhåll. Det är bäst att rengöra däckets med en mjuk borste och en mild tvållösning. Teakdäcket får med tiden en sidengrå yta.
- Undvik att använda aggressiva rengöringsmedel.

TRÄINREDNING

Båtens inredningsdetaljer är tillverkade av inoljad hassel. Det är bäst att rengöra dessa med en trasa fuktad med litet tvålatten. Behandla träytorna på nytt varje år så skyddar du träet.

Plastytor och målade ytor rengör man genom att blöta hela ytan jämnt med vatten innan själva rengöringen. Vanliga smutsfläckar tas bort med borste och lätt utspätt rengöringsmedel. Fettfläckar tas bort med borste/svamp och fönsterputsmedel. Rengör ytan efteråt med svamp och vatten. Torka torrt med en tygtrasa.

Textiler i inredningen tvättas enligt separata tvättråd (enligt märkning) eller enligt följande: Tvätta dem i 40° C med skonsam centrifugering och hängtorka. Materialet kan krympa något. Om du vill undvika detta, så kan du föra textilerna till kemtvätt.

Skjutdörrarnas och skjutluckornas glidspår skall rengöras regelbundet. Smörj inte glidytorna i spåren. Smörj handtag och lås med vanligt smörjmedel.

KAPELL

Nya kapell kan läcka litet i början, eftersom sömmarna inte hunnit svälla för att bli täta.

För att förhindra att kapellet slits onormalt ska det sättas fast ordentligt så att det inte fladdrar i uppfällt läge.

Rengöring

Blötlägg kapellet i åtminstone 24 timmar.

Kapellet bör rengöras ordentligt ett par gånger om året. Tvätta då både in- och utsida med en svamp eller mjuk borste. Använd en mild tvållösning och rikligt med högst 30-gradigt vatten. Skölj rikligt med vatten. I den sista sköljningen är det bra att blanda i 12-procentig ättika för att neutralisera tvållresterna. Häng därefter upp kapellet på tork.

OBS!

Använd aldrig högtryckstvätt eller kemiska rengöringsmedel.

OBS!

Häng upp för att lufttorka. Använd aldrig torkskåp eller strykjärn för att påskynda torkprocessen.

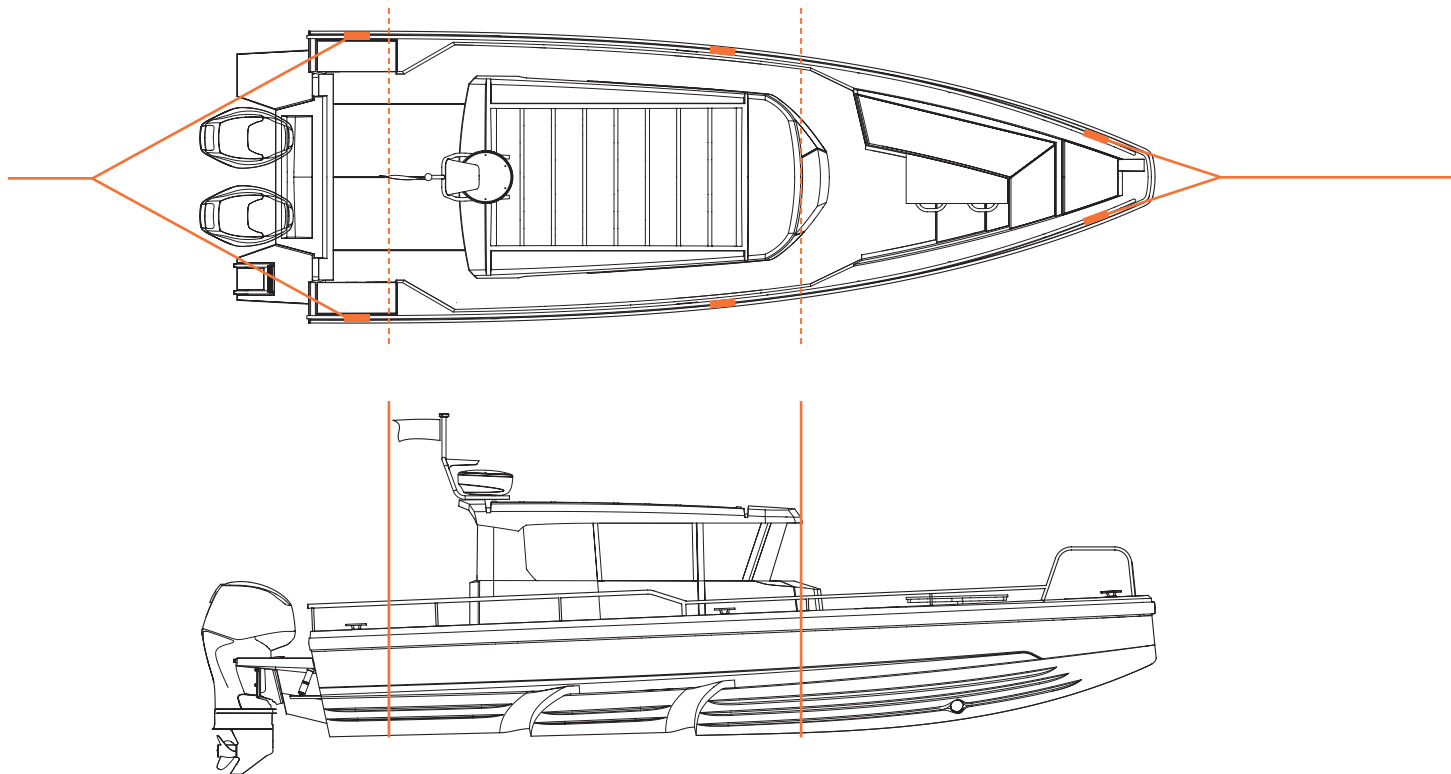
Försäkra dig om att kapellet är helt torrt innan det viks ihop. Ett fuktigt kapell kan orsaka mögelskador.

Förvara kapellet på ett torrt ställe inomhus under vintern.

Kapellet får inte förvaras i båten.

VID RISK FÖR FROST

- På länsplansslangen finns ett vattenlås. Lossa slangen och töm vattenlåset helt på vatten och kör pumparna tomma. Annars kan pumparna frysa sönder.
- Skruva loss frostpluggen på undersidan av duscharmaturerna eller skruva loss duschslangen om frostplugg saknas.
- Töm vattentanken och alla övriga detaljer som innehåller vatten för att undvika frostsador.
- Kör färskvattenpumpen torr för att få ut allt vatten ur systemet.
- Försäkra dig om att det inte blir kvar något vatten i båten. Lämna durkarna på glänt.

LYFT OCH TRANSPORT CABIN / AC**Lyft**

Placera lyftstropparna i enlighet med bilden. När stropparna hakats på kranens lyftkrok bör de säkras med linor till respektive beslag i för och akter för att förhindra att de rör på sig.

Transport

Låt alltid en auktoriserad firma ta hand om transporter av båten på land. Försäkra dig om att företaget har de försäkringar som krävs ifall skador skulle inträffa. Transportera båten alltid med fören i färdriktning.

ÅTGÄRDER INFÖR VINTERFÖRVARING

- 01** Tvätta skrovet och botten genast efter att båten lyfts upp.
- 02** Lämna skåp, lådor, dörrar till ruff och garderober på glänt.
- 03** Tvätta alla delar inne, även under durkarna.
- 04** Mattor och dynor bör helst förvaras inomhus på ett torrt ställe. Om detta inte är möjligt så försäkra dig om att dynorna är torra och ställ dem på högkant. Ta bort mattorna.
- 05** Försäkra dig om att båten är välventilerad.
- 06** Om batterierna lämnas i båten, måste du se till att de är fulladdade annars kan de frysa sönder.

OBS!

Lyftoket bör ha samma bredd som båten.

Iaktta alltid mycket stor försiktighet när båten ska lyftas. Notera var loggivaren är placerad så att den inte skadas. Skydda utsidan av skrovet väl för att undvika skador. Lyft-stropparnas placering bör vid behov justeras enligt hur båten är lastad.

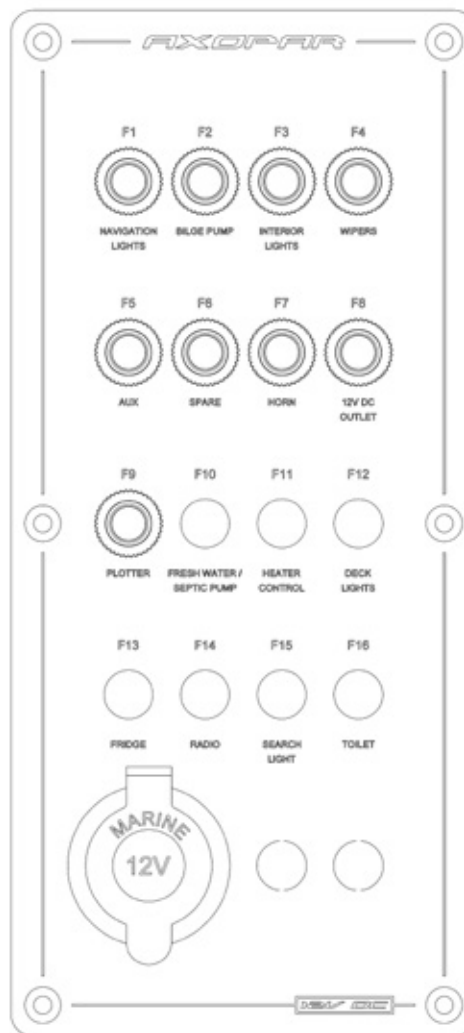
ÅTGÄRDER INFÖR SJÖSÄTTNING

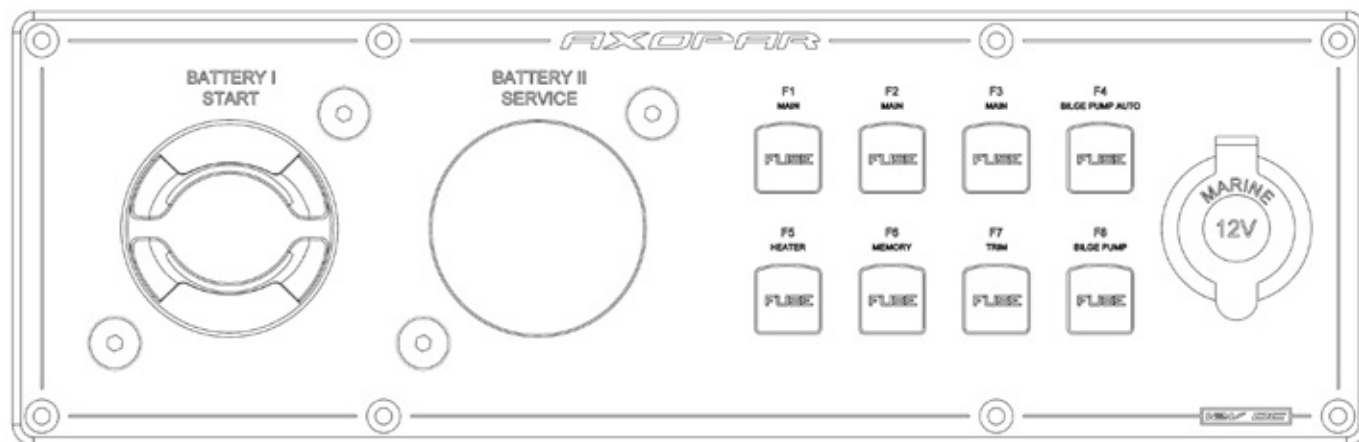
- 01** Ta av presenningen i god tid innan sjösättningen.
- 02** Tvätta skrovet med ett vanligt schampo och en mjuk borste.
- 03** Vaxa skrovet vid behov. Använd vanligt båtvas.
- 04** Om skrovet fått mindre repor eller någon del av gelcoaten blivit matt, kan detta åtgärdas genom att använda ett grövre vax på dessa ställen innan poleringen.
- 05** Måla botten med bottenfärg.
- 06** Om batterierna är urtagna, sätt tillbaka dem och mät vätskenivån i cellerna. Mät batteriernas kondition.
- 07** Kontrollera alla kablar, klämmor, motorfäste och övriga fästen.
- 08** Kontrollera styrningen innan sjösättning.
- 09** Kontrollera instrumenten.
- 10** Stäng alla vattenavtappningspluggar.
- 11** Kontrollera att bottenventilerna är i skick och täta, kontrollera om det finns några frostsador.
- 12** Kontrollera alla rör, slangar och kranar.
- 13** Notera eventuella frostsador.

BILAGA 1: SÄKRINGSPANEL

- F1** Navigationsljus
- F2** Länspump
- F3** Innerbelysning
- F4** Vindrute torkare
- F5** AUX
- F6** Reservplats
- F7** Tuta
- F8** 12v DC strömuttag
- F9** Plotter
- F10** Sötvattenpump
- F11**
- F12** Däcksbelysning
- F13** Kylskåp
- F14** Radio
- F15** Sökljus
- F16** WC belysning

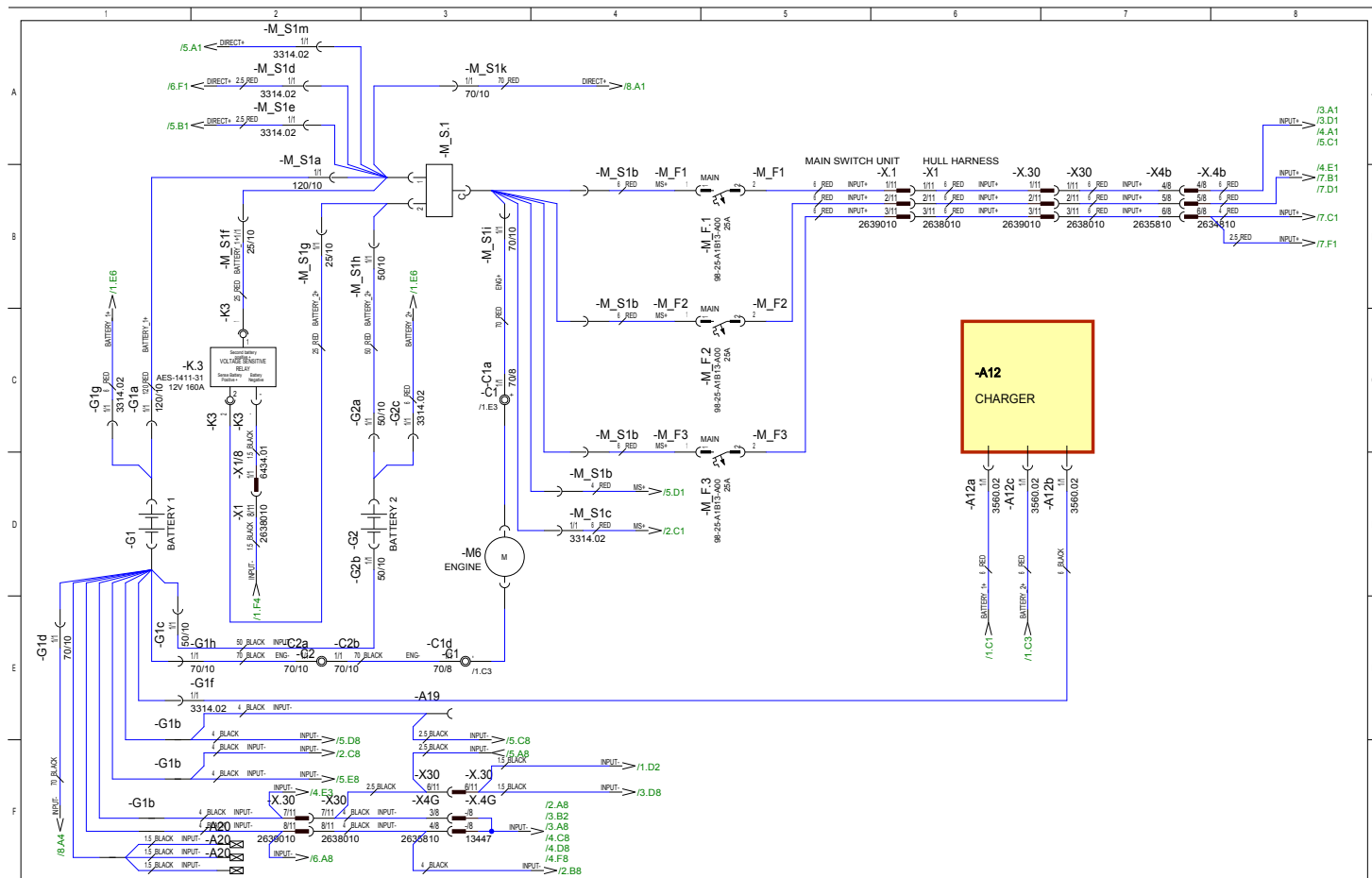
12v DC strömuttag

- F1** Huvudsäkring
- F2** Huvudsäkring
- F3** Huvudsäkring
- F4** Automatisk länsypump
- F5** Webasto
- F6** Radio minne
- F7** Trimplan
- F8** El länsypump, manuel koppling

12V DC strömuttag

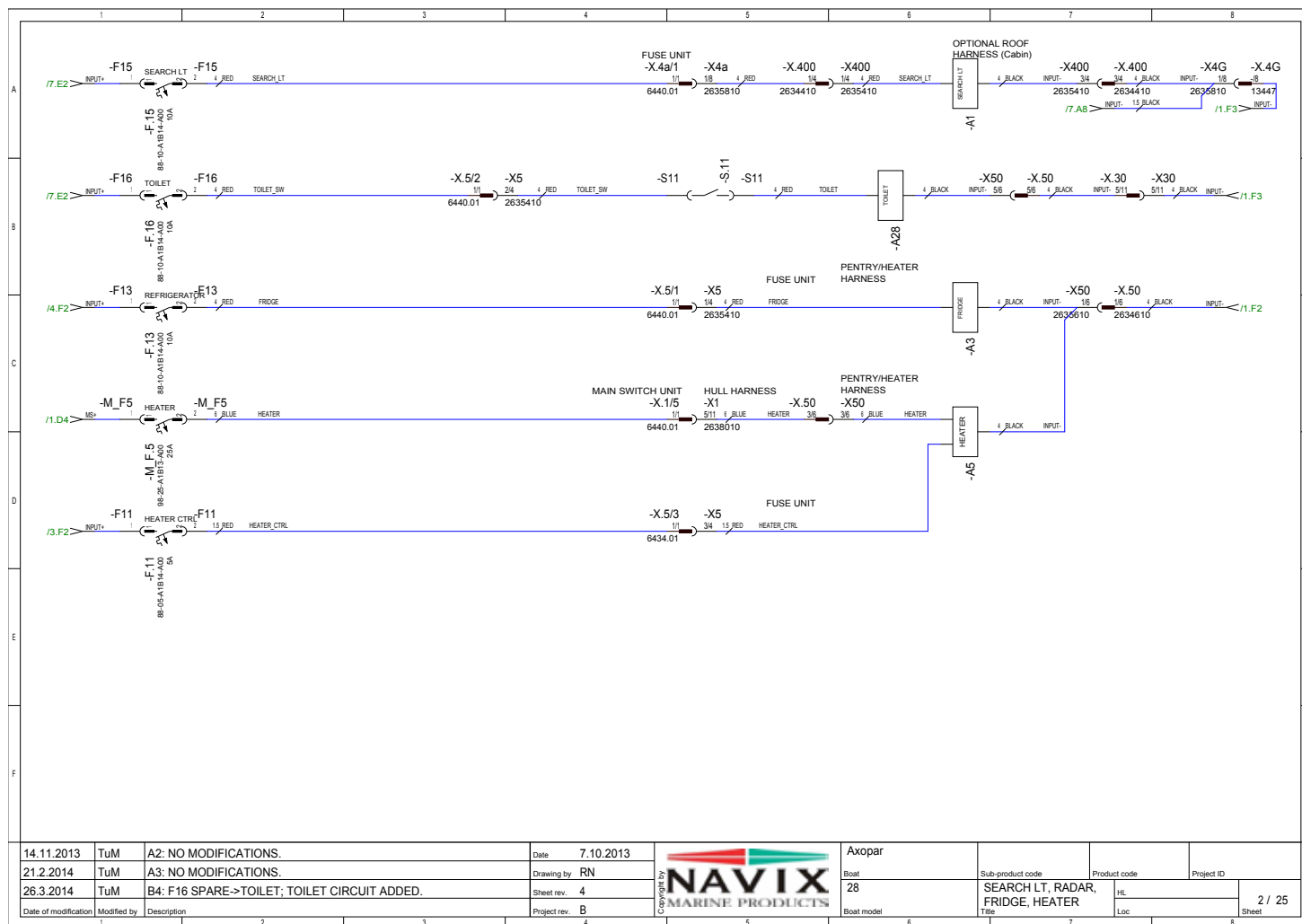
14.11.2013	TuM	A2: NO MODIFICATIONS.
21.2.2014	TuM	A3: BATTERY+ CABLE 50->70mm2; C1 & ENGINE CABLES ADDED.
26.3.2014	TuM	B4: G1a-M_S1a 70mm2->120mm2; M_S1k, A20 ADDED; G1e REMOVED.ETC.
Date of modification	Modified by	Description

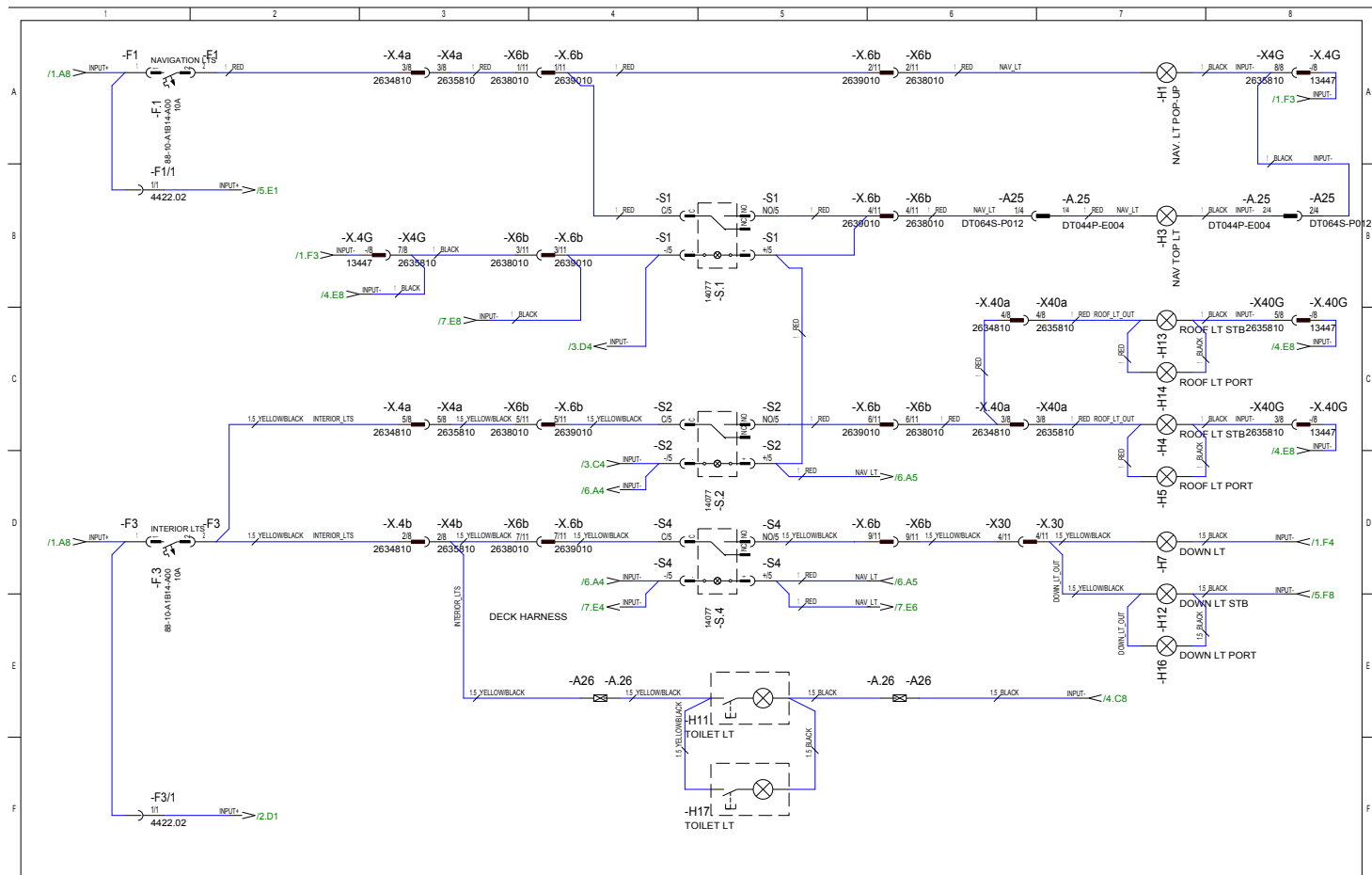
Date	9.10.2013
Drawing by	RN
Sheet rev.	4
Project rev.	B

Axopar
28
Boat model

Sub-product code	Product code	Project ID
MAIN	HL	
Title	Loc	Sheet
		1 / 25

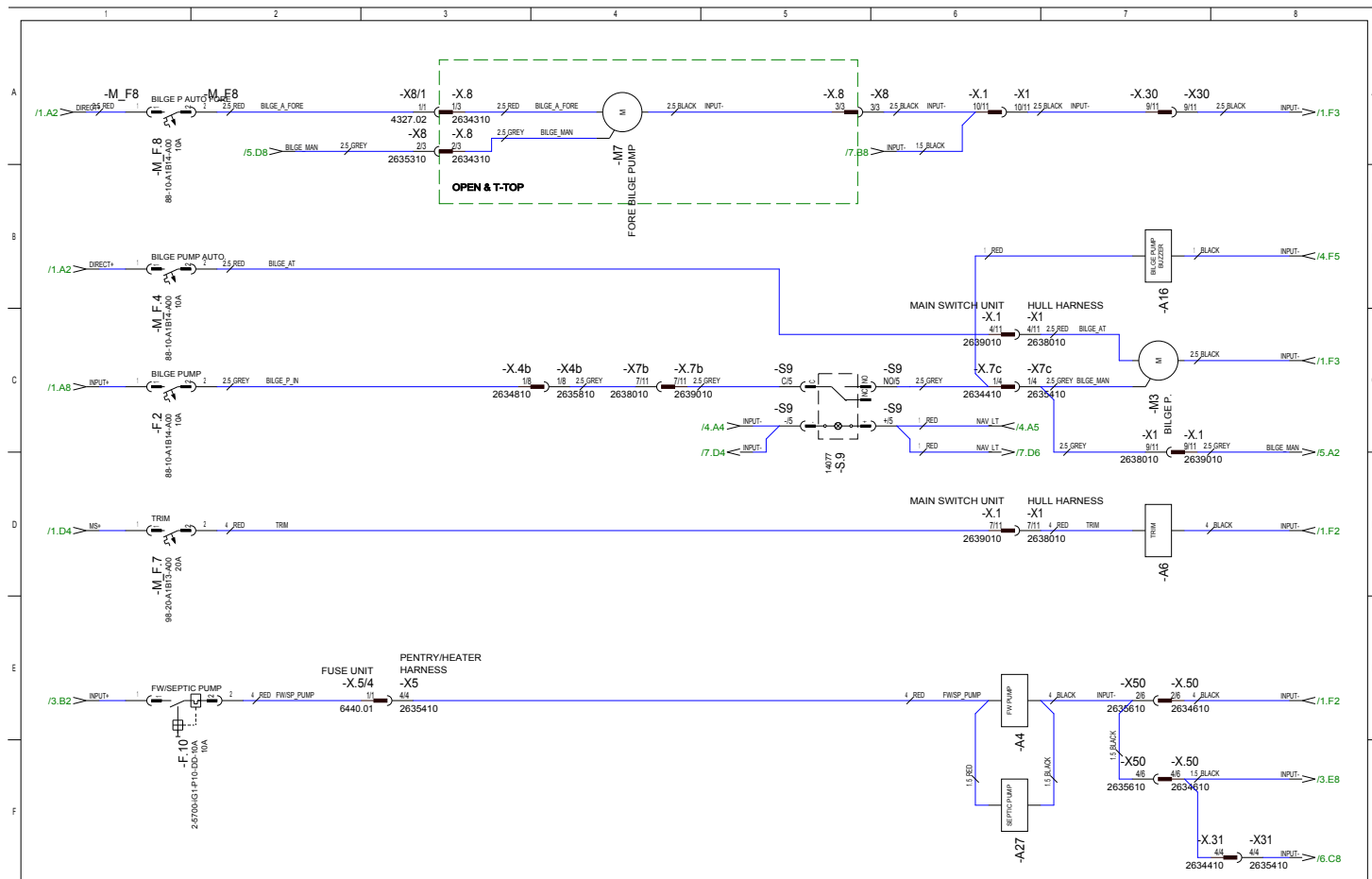

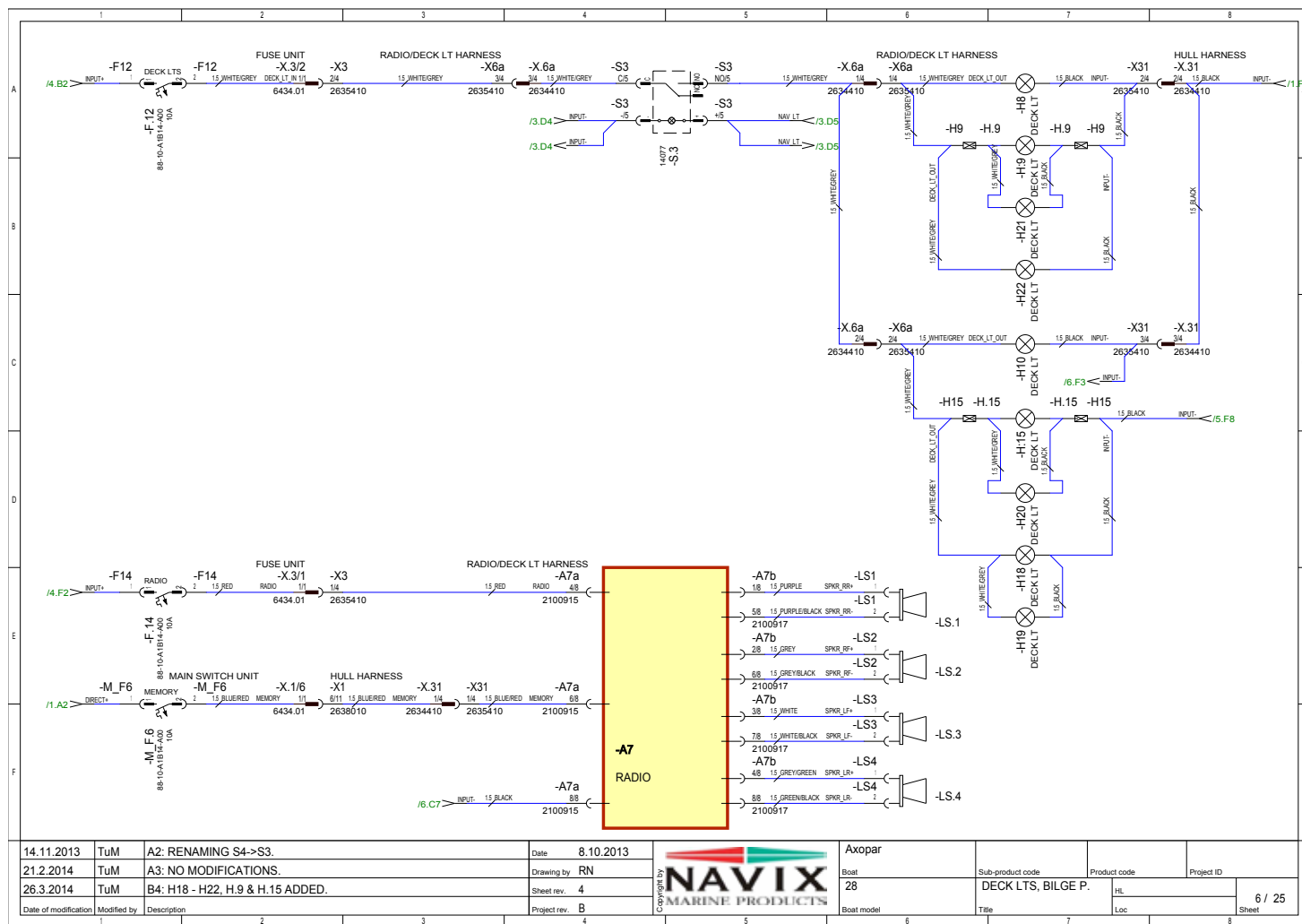
14.11.2013	TuM	A2: POP-UP S1 REMOVED; RENAMING S2->S1;S3->S2;S5->S4.	Date	7.10.2013
21.2.2014	TuM	A3: NO MODIFICATIONS.	Drawing by	RN
26.3.2014	TuM	B4: S4 PANEL LT ->DOWN LT; A15 REMOVED; H7, H12 CABIN LT-> DOWN LT; H16 ADDED.	Sheet rev.	4
Date of modification	Modified by	Description	Project rev.	B

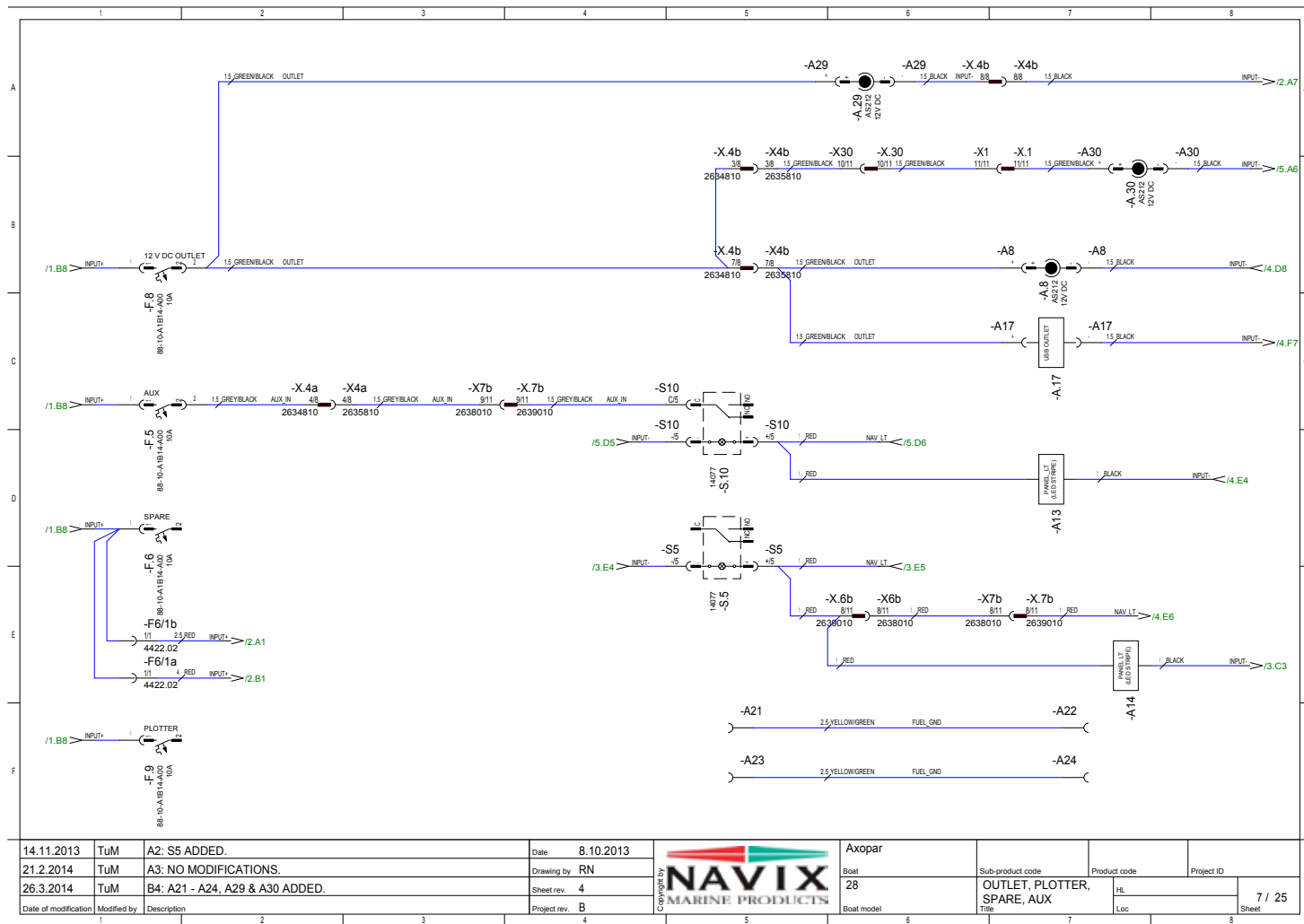

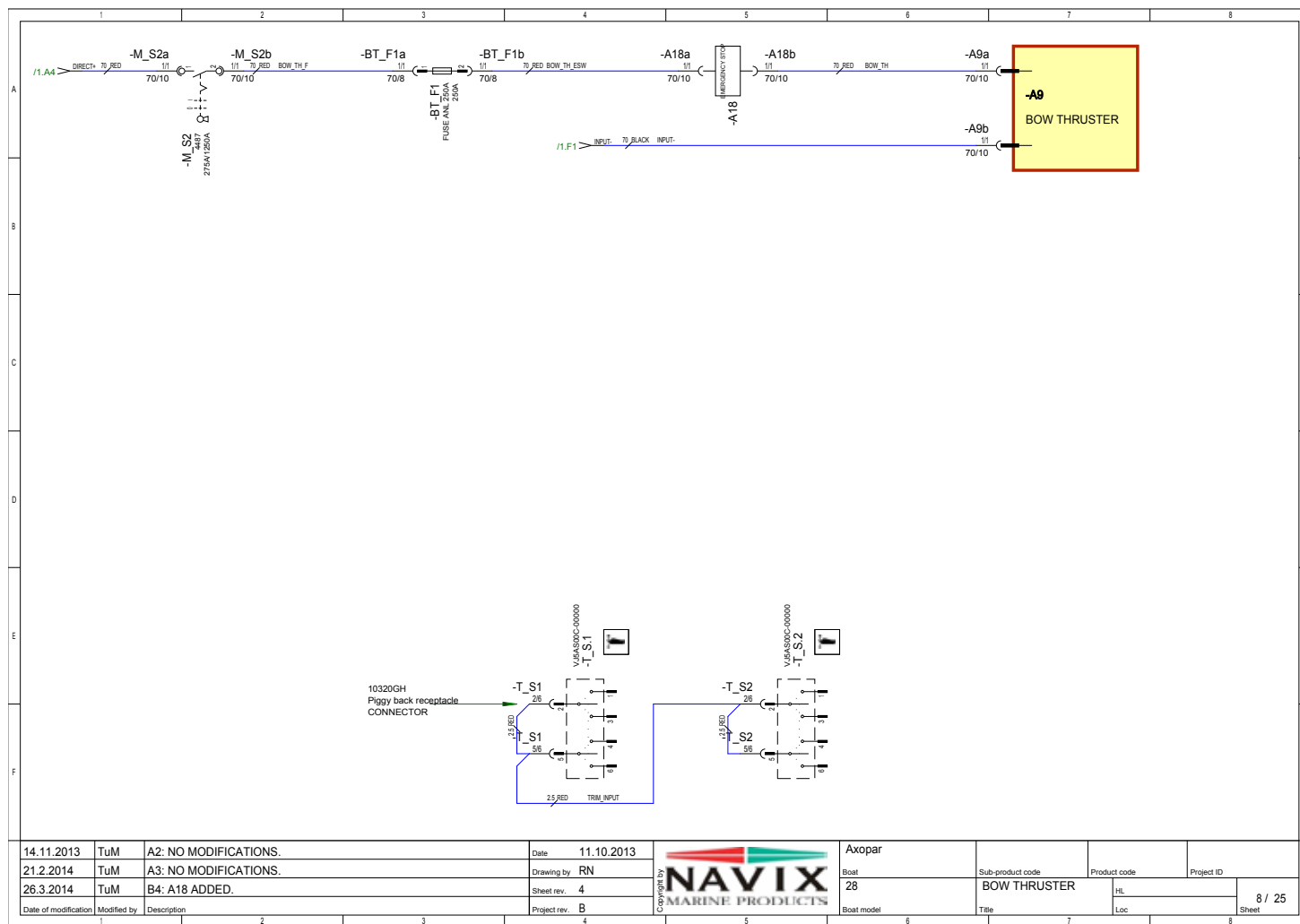
Axopar	Sub-product code	Product code	Project ID
28	LIGHTS	HL	
Boat model	Title	Loc	3 / 25
			Sheet

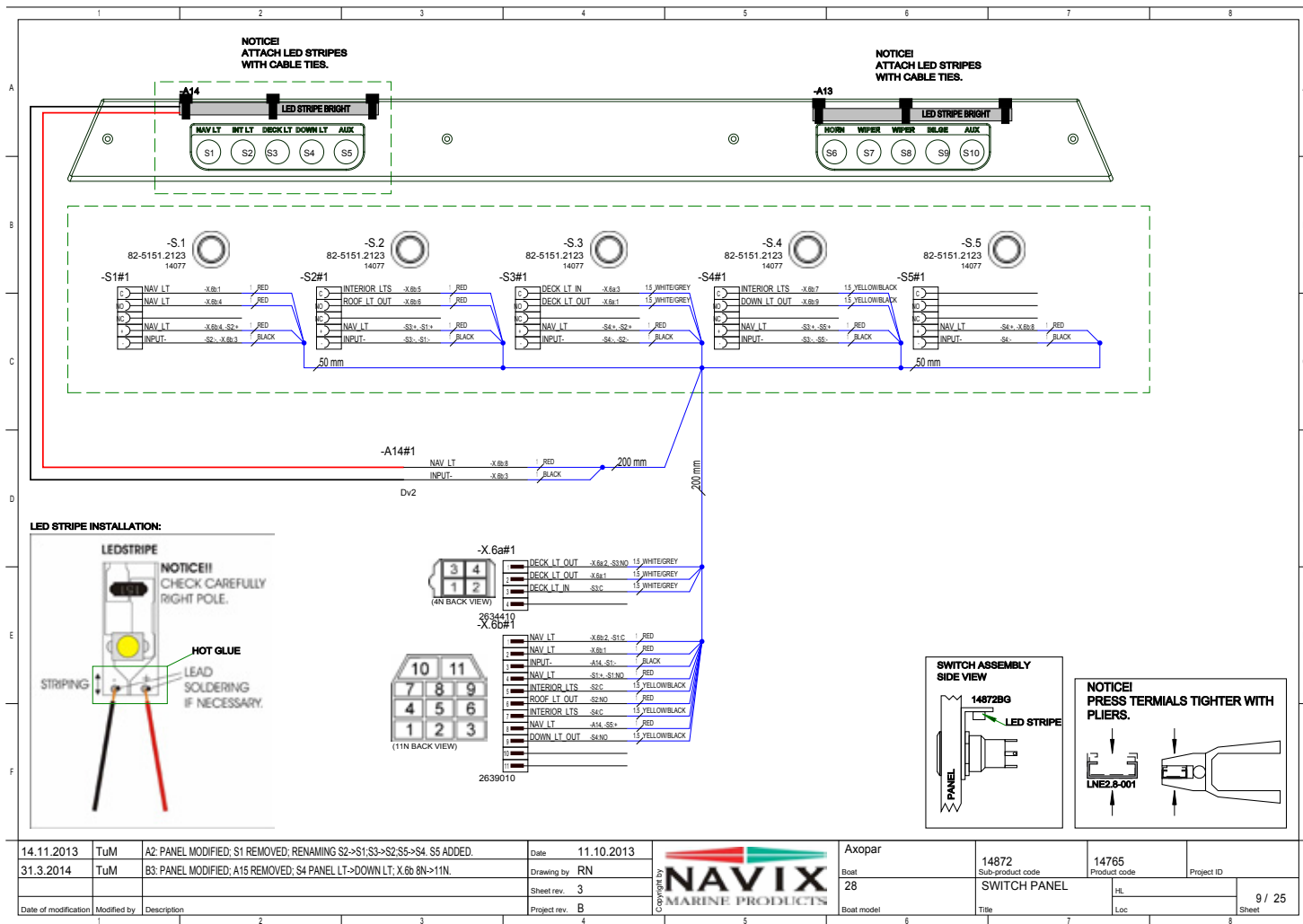

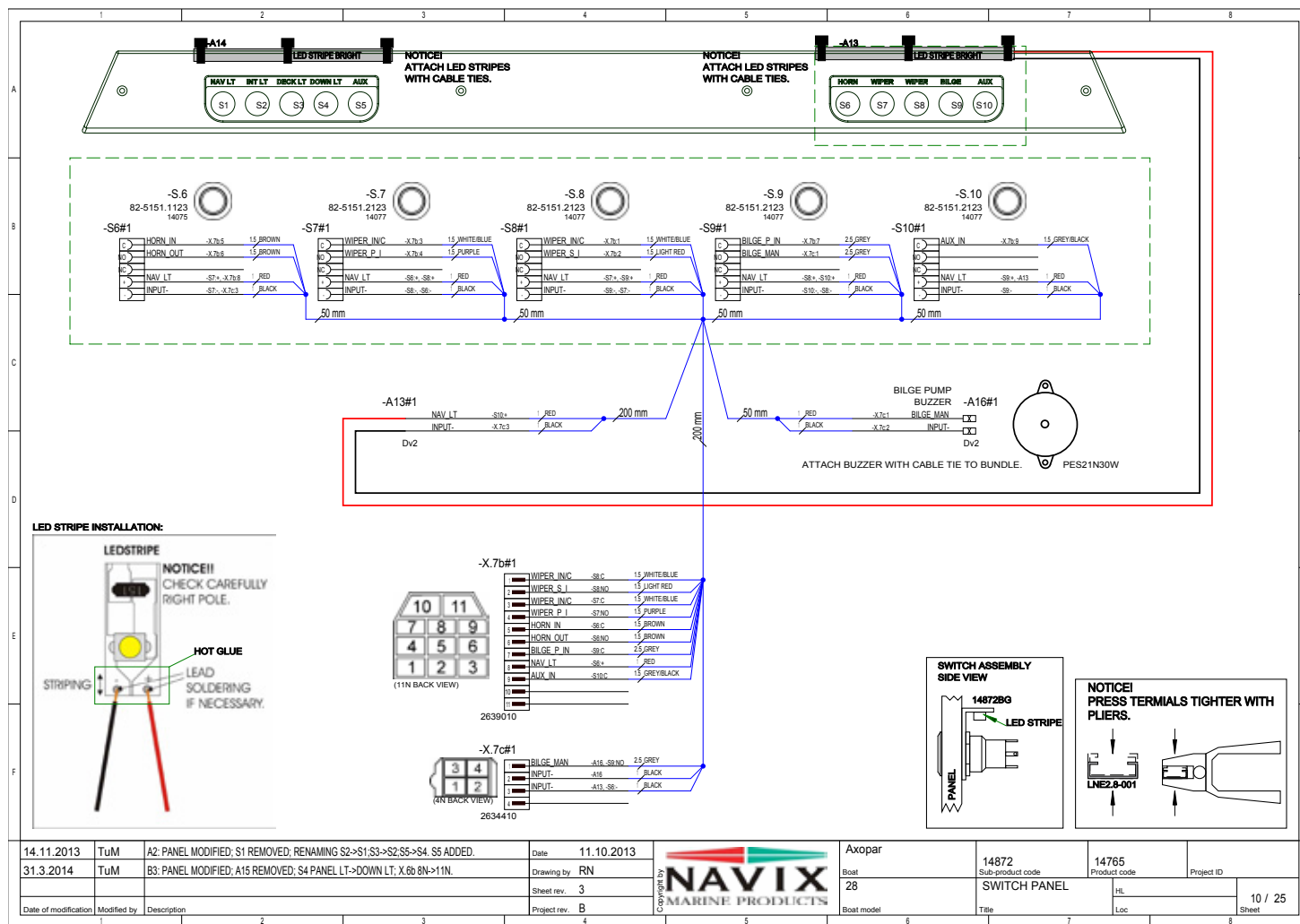
14.11.2013	TuM	A2: NO MODIFICATIONS.	Date	8.10.2013	Copyright by 	Axopar				
21.2.2014	TuM	A3: NO MODIFICATIONS.	Drawing by	RN		Boat	Sub-product code	Product code	Project ID	
26.3.2014	TuM	B4:FORE BILGE PUMP CIRCUIT ADDED (M_F8, M7).	Sheet rev.	4		28	PUMPS, TRIM	HL		5 / 25
Date of modification	Modified by	Description	Project rev.	B		Boat model	Title	Loc		Sheet
1		2	3	4	5	6	7	8		

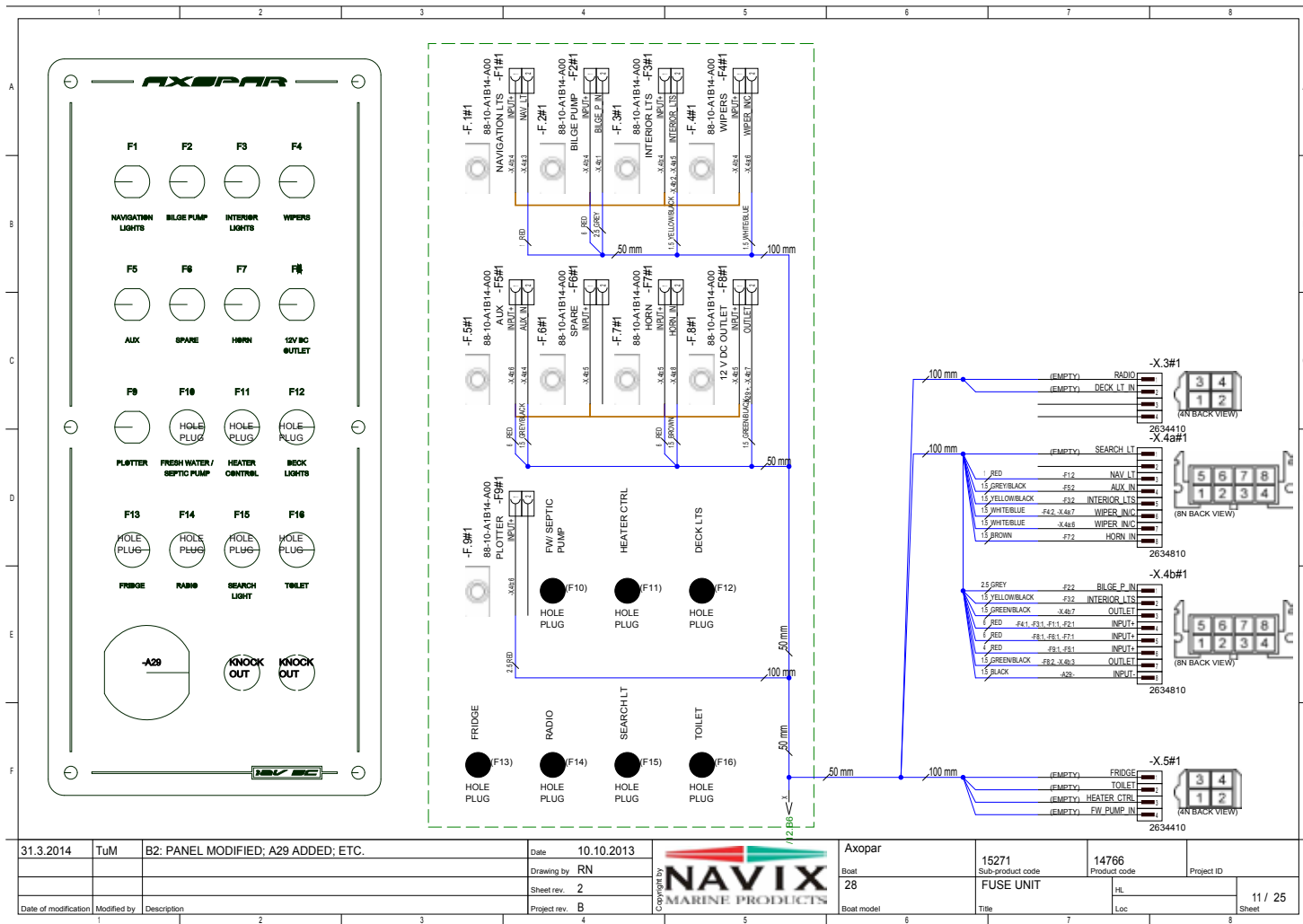

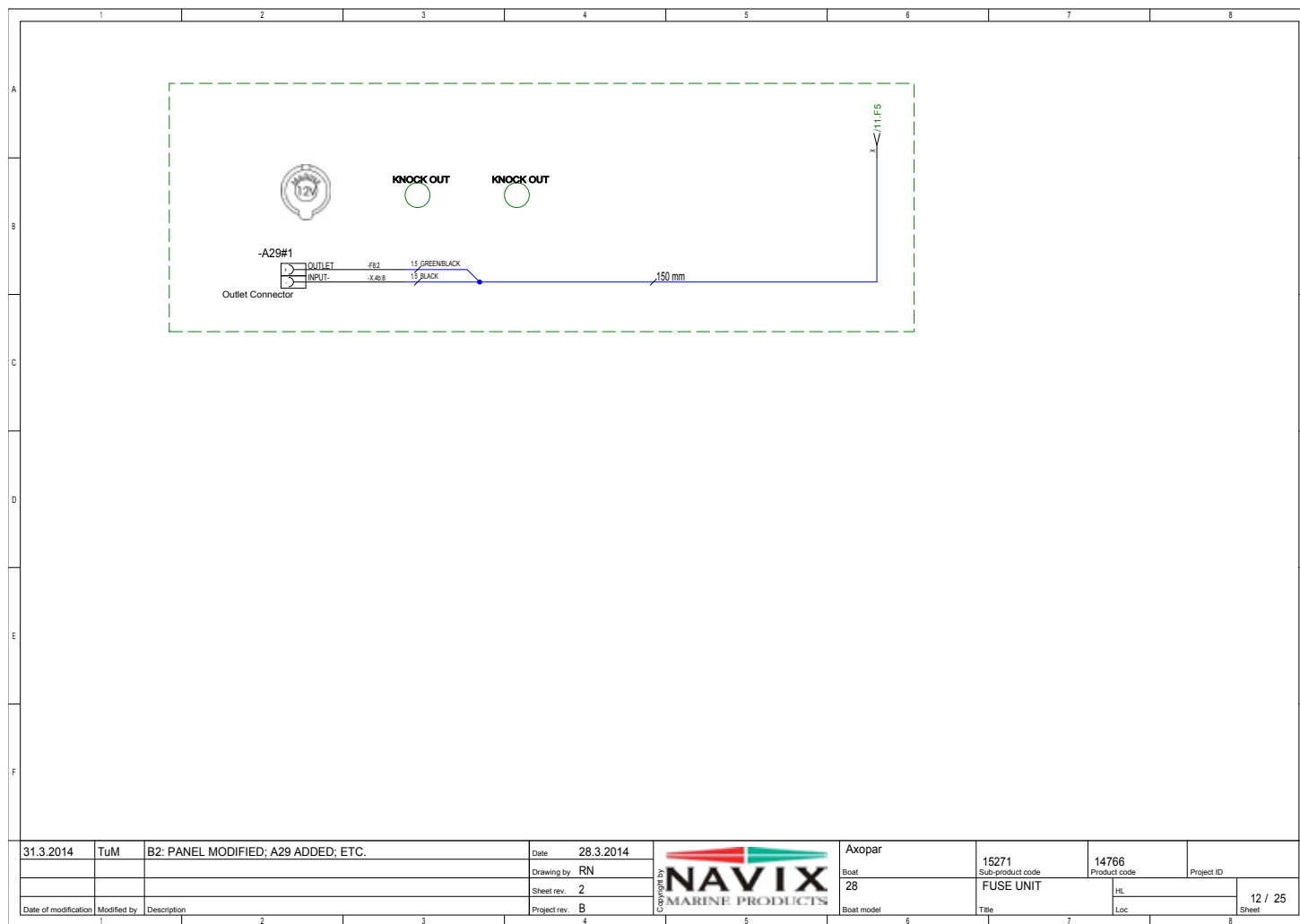

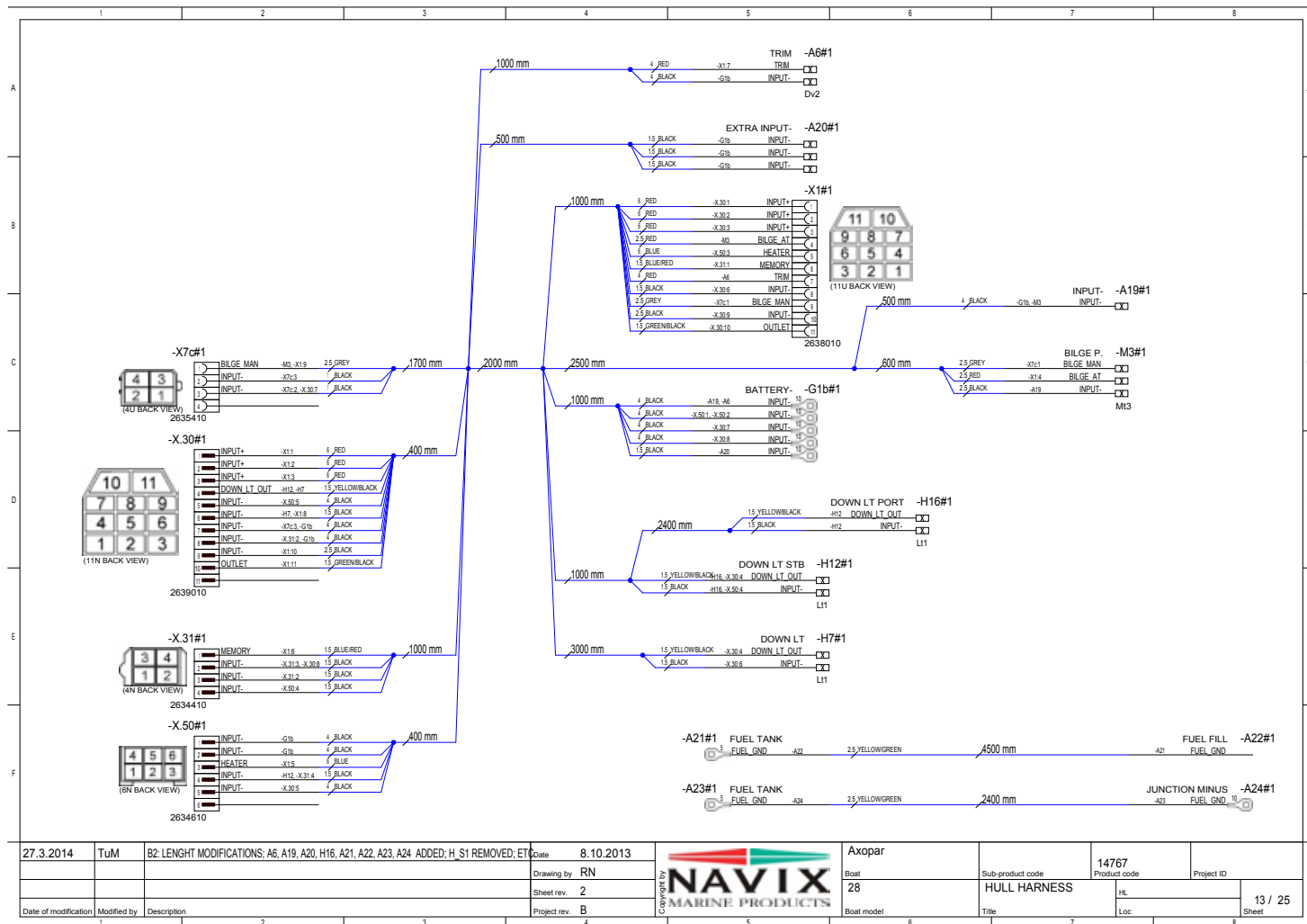

27.3.2014 TuM B2: LENGHT MODIFICATIONS; A6, A19, A20, H16, A21, A22, A23, A24 ADDED; H, S1 REMOVED; ETC Date 8.10.2013

Drawing by RN

Sheet rev. 2

Project rev. B

Axopar

Boat

28

Boat model

Sub-product code

HULL HARNESS

Title

14767

Product code

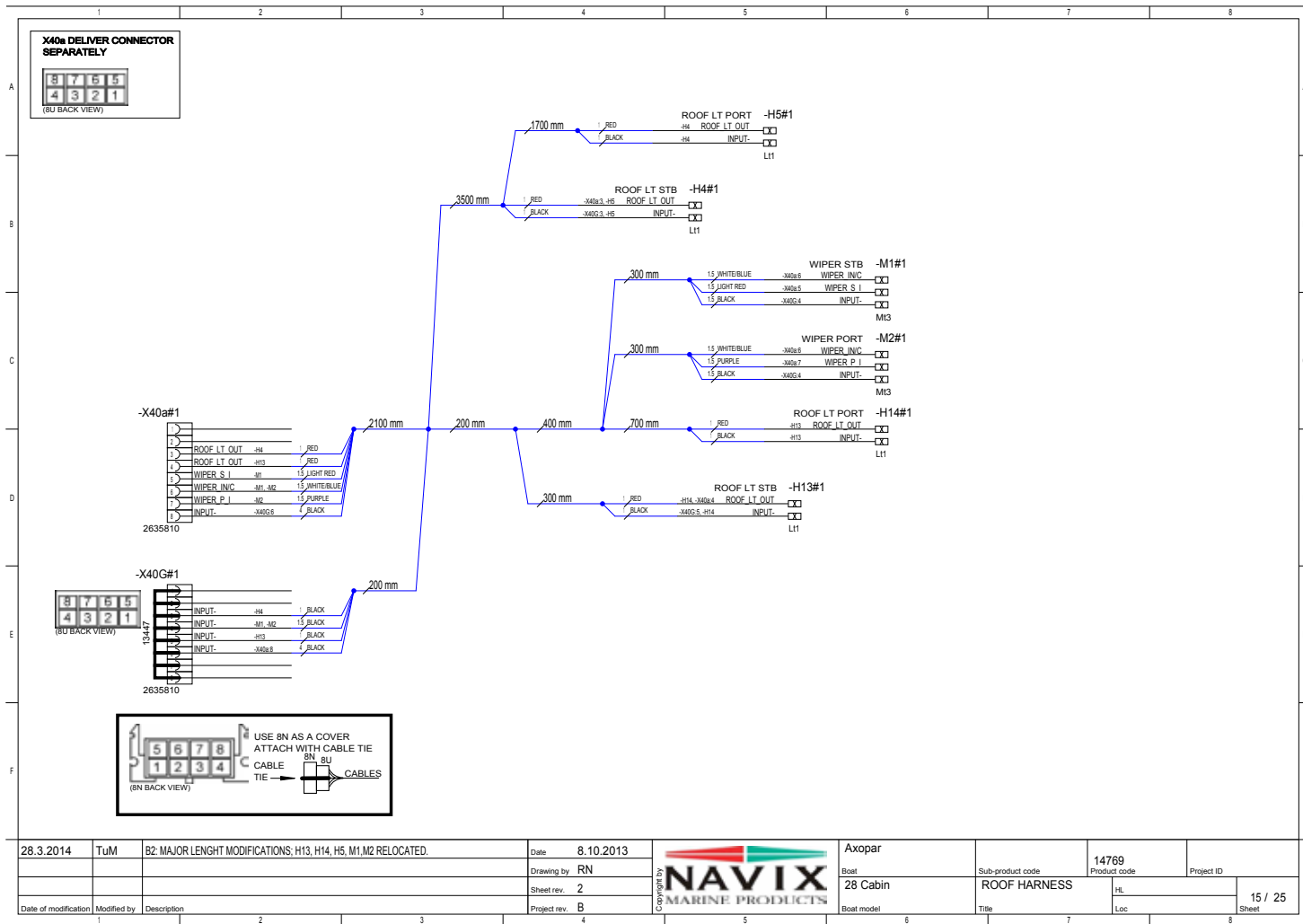
HL

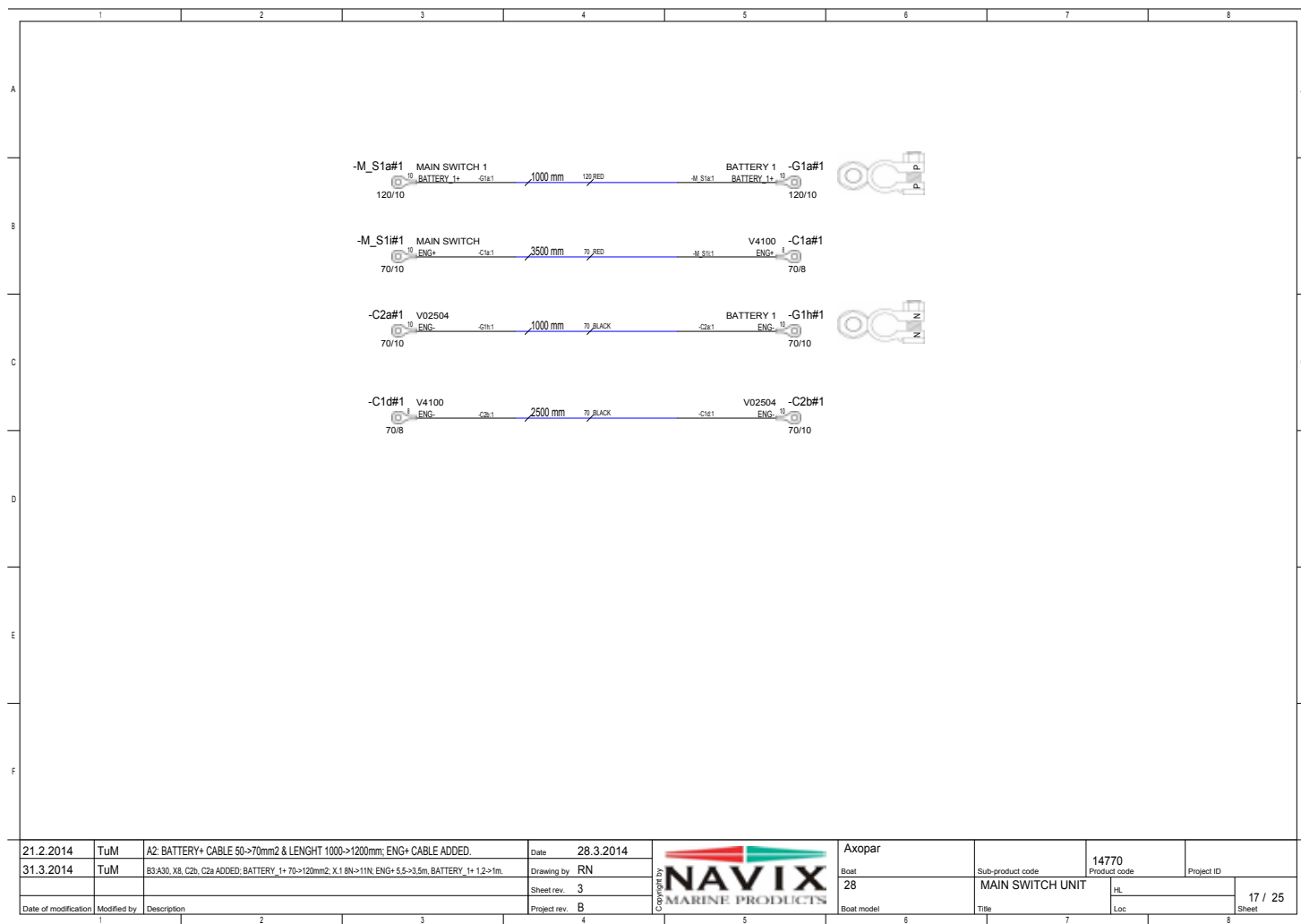
Loc

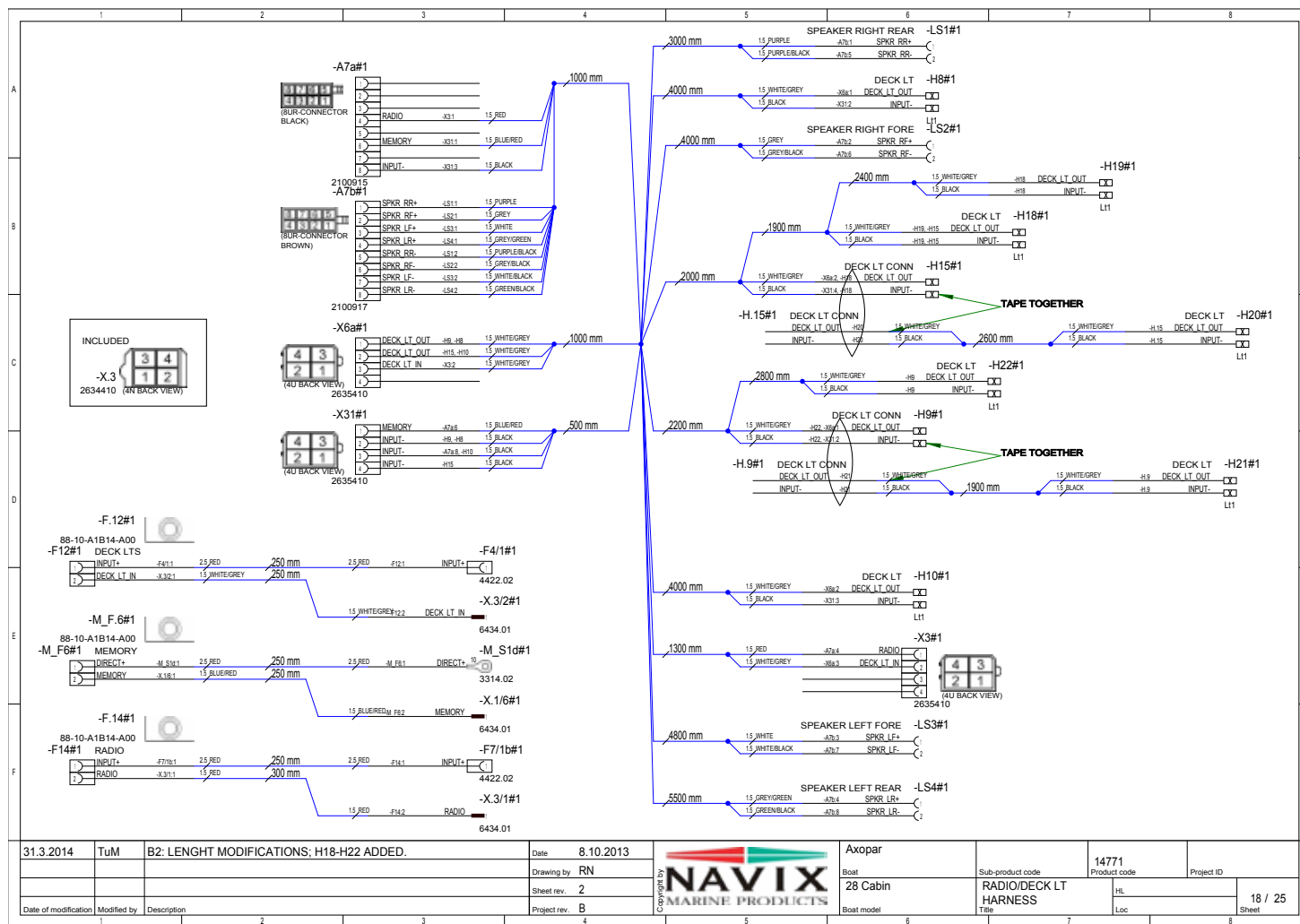
Project ID

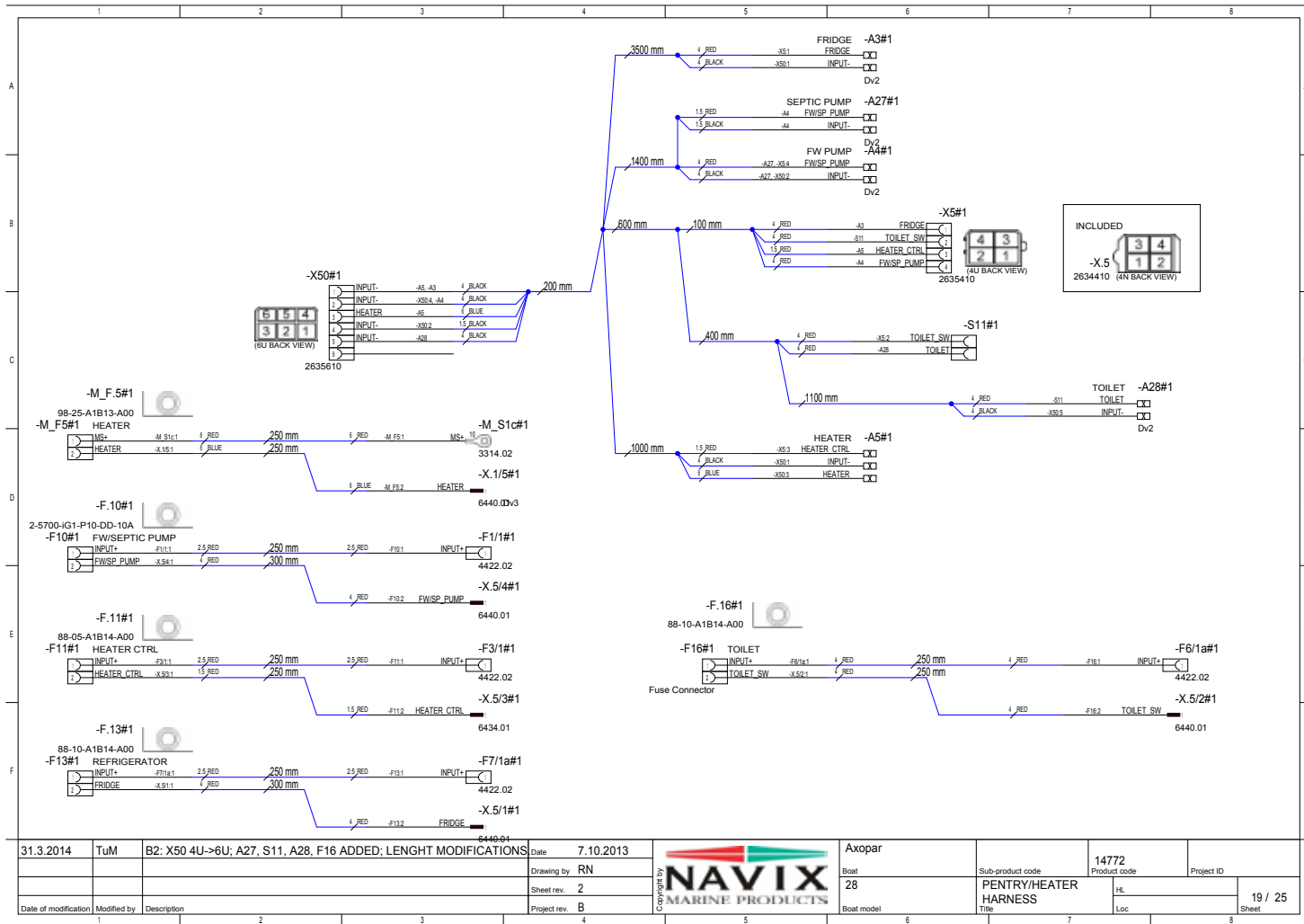
13 / 25

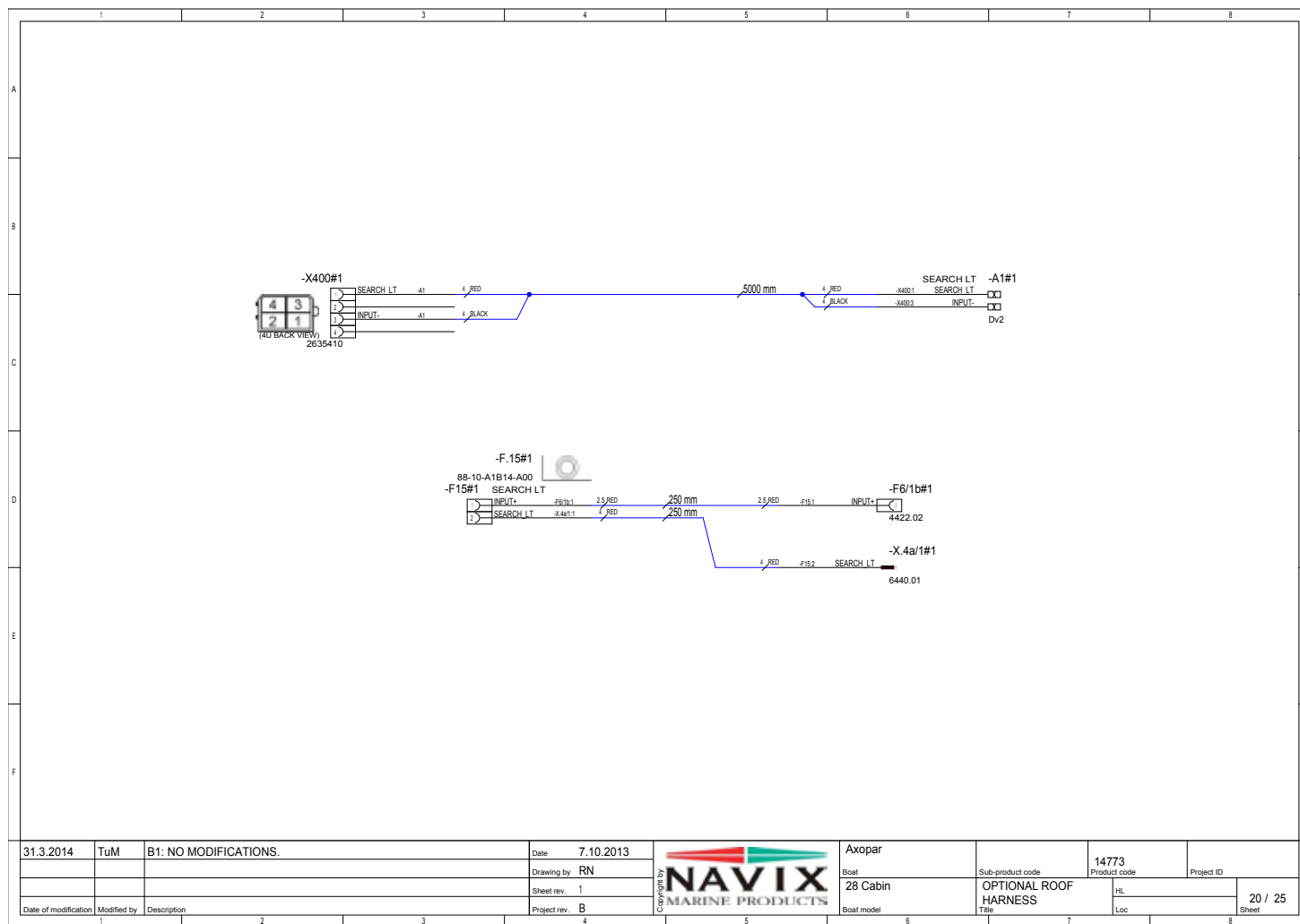
Sheet

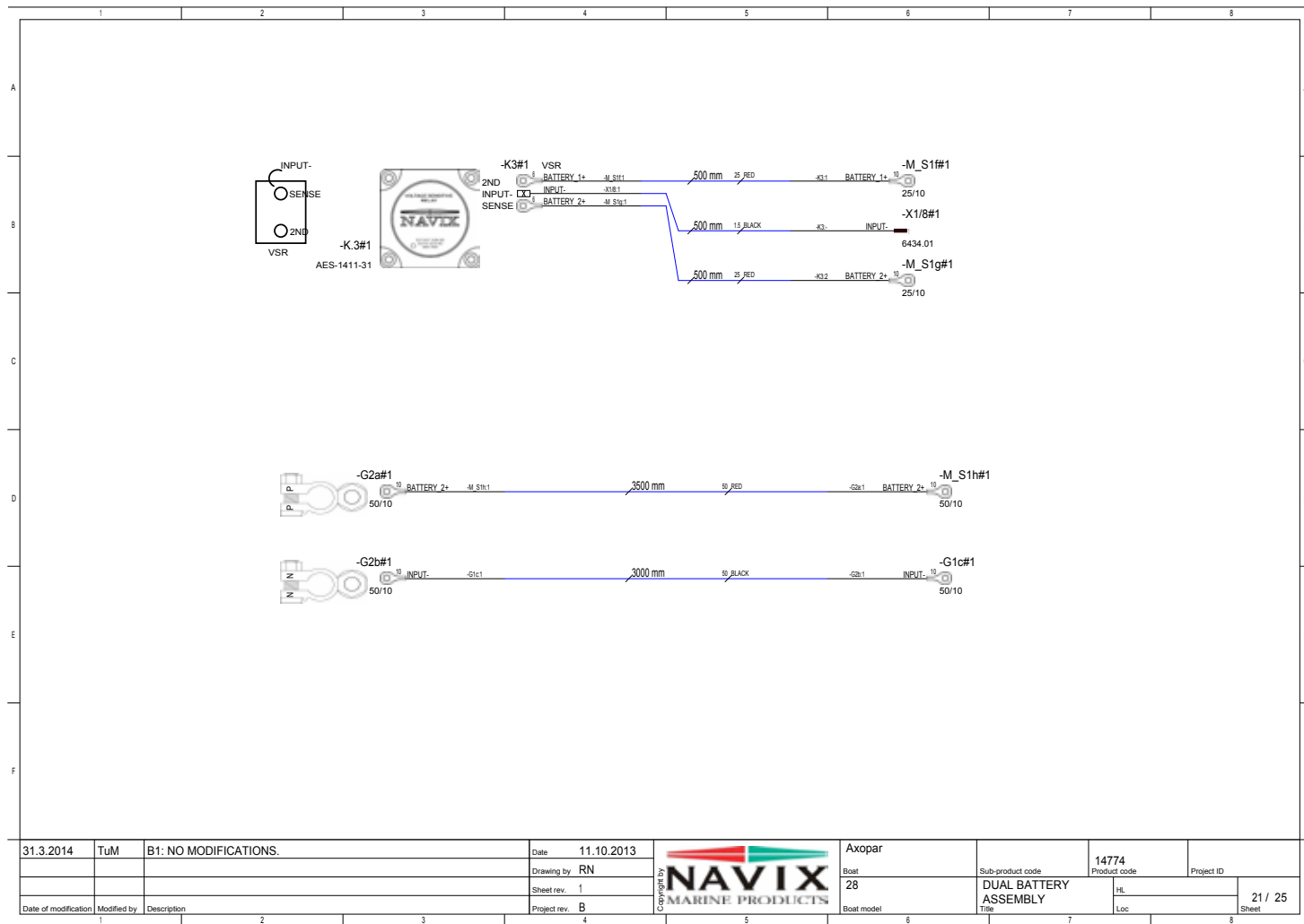

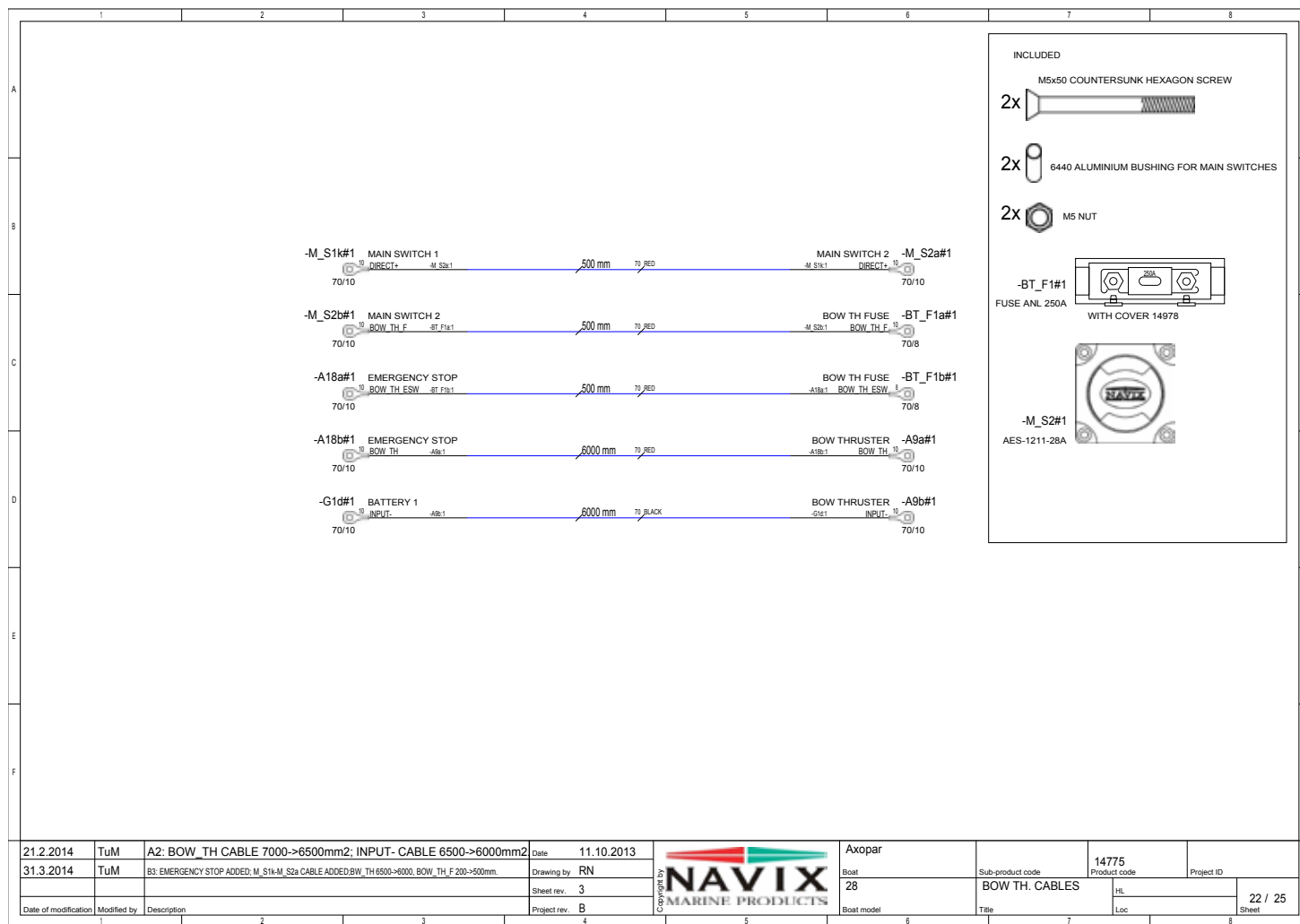

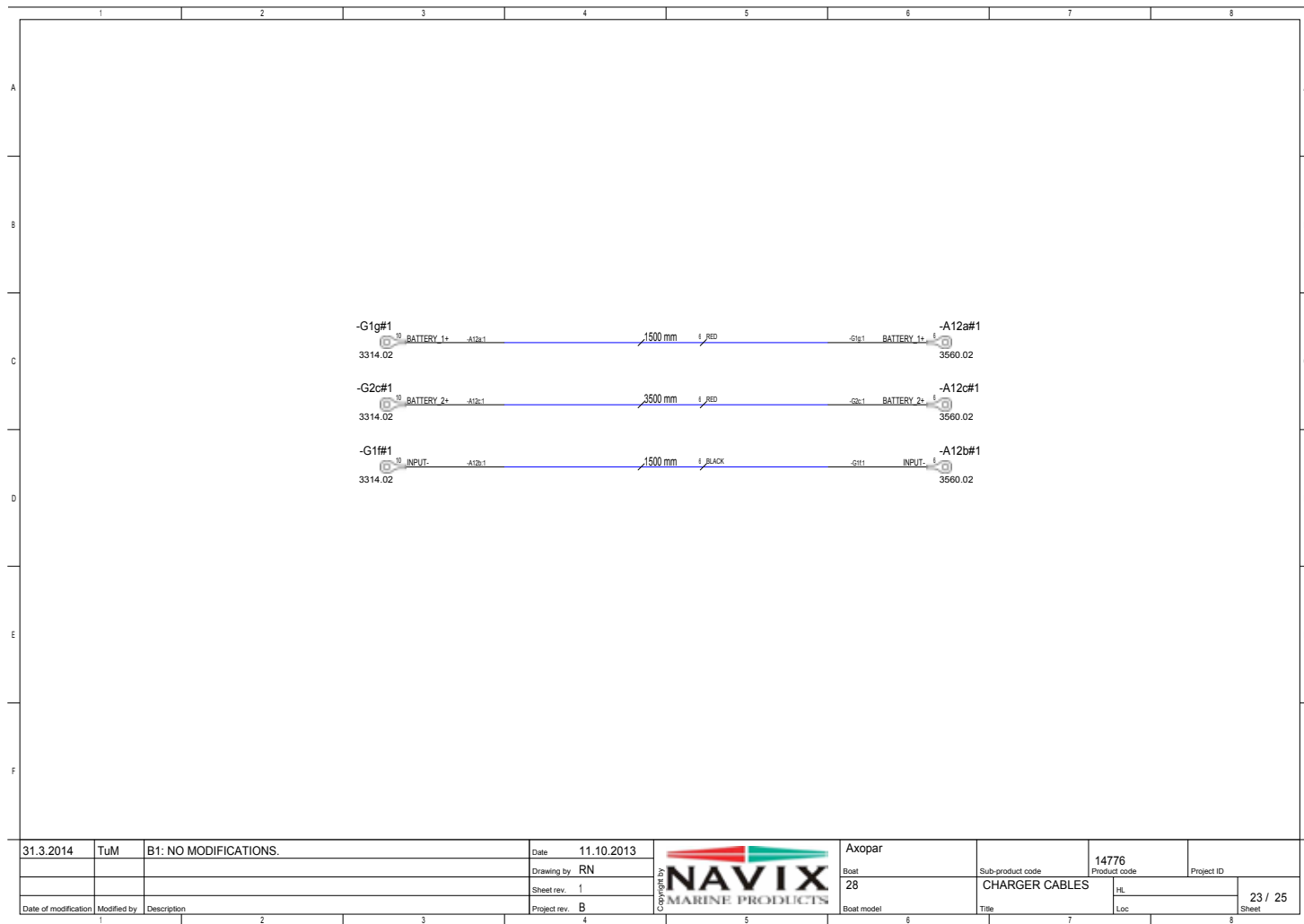

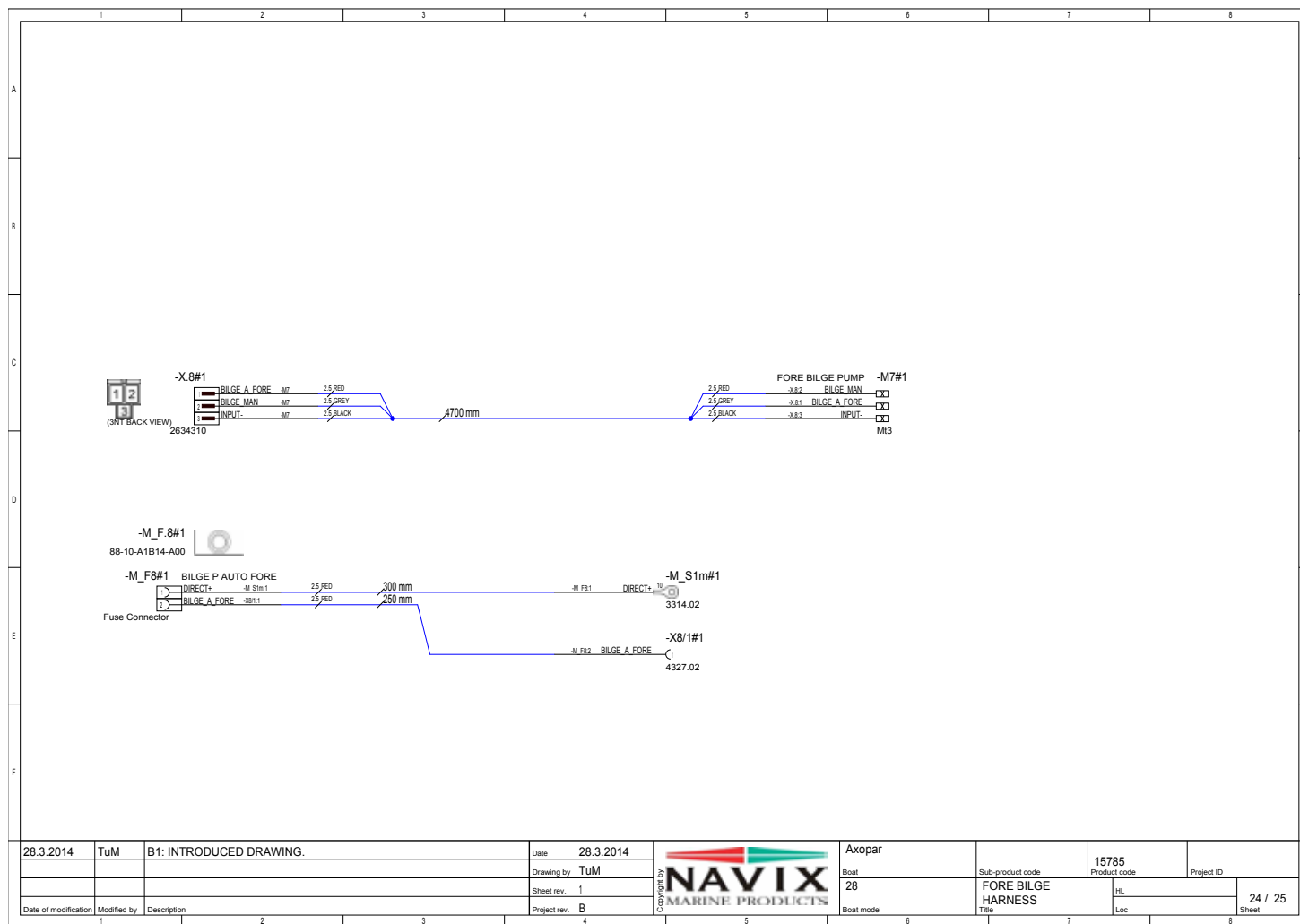

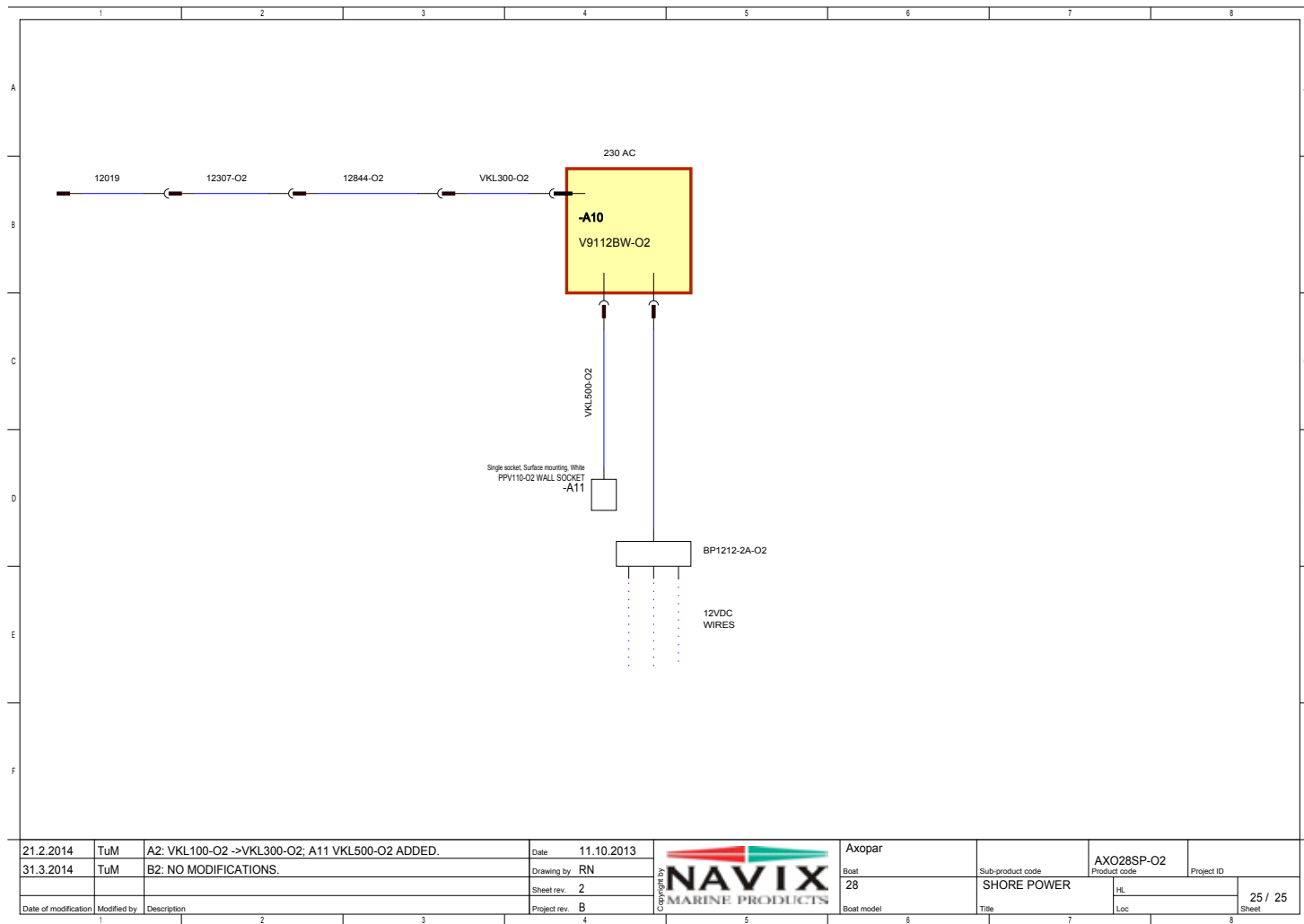

AXOPAR BOATS OY

PUISTOKATU 3 B 18
00140 HELSINKI

WWW.AXOPAR.FI
WWW.FACEBOOK.COM/AXOPAR